

brat *frančišek* 3

Za nas, božje služabnike, je torej velika sramota, da so svetniki izvrševali dela, mi pa hočemo prejemati čast in slavo iz tega, da o teh delih samo beremo in jih oznanjamo (FrOp 6).

- Velikonočni nagovor Urbi et orbi
- Kanonizacija Janeza XXIII. in Janeza Pavla II.
- Duhovni kapitelj v Kančevcih
- Egerijin potopis

- 3 Urednikova beseda
- 4 Frančiškova duhovnost
Eloi Leclerc OFM
Frančisek Asiški – učitelj molitve (2)
Sporočilo papeža Frančiška Urbi et orbi
za Veliko noč 2014
- 9 Naša evangelizacija
Pot do kanonizacije
Janeza XXIII. in Janeza Pavla II.
Tragični Veliki petek v Manausu
- 24 Iz naših družin
Mati Marija, vse k tebi hiti
- 25 Frančiškov svetni red
Spodbuda duhovni kapitelj 2014
Vabilo – Veselje evangelija
- 28 Pravičnost in mir
Hrepenenje po čebuli
- 30 Razvedrilo
Nagradne serpentine
- 31 Korenine in sadovi
Javier Garrido: Rožice sv. Frančiška (12)
- 33 Sveta dežela
Novice iz Svete dežele
Itinerarium Egeriae (Egerijin potopis)
80-letniki v letu 2014

Brat Frančisek – ISSN 1408-0192.
GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA (OFS)
V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.

Izdajatelj:

Založba Brat Frančisek, Prešernov trg 4,
1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zbff/

Za založbo:

Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora:

Jernej Kurinčič OFM (glavni in odgovorni urednik)

Peter Skoberne FSR (naslovnica)

sestre FMM (Naša evangelizacija)

Metod in Mateja Trajbarič FSR (Frančiškov svetni red);

Prispevke za rubriko FSR pošljite na e-pošto:
metod.trajbaric@fsr.si

Prispevke pošljite do 12. 6. 2014

Gregor Pavlič FSR (Razvedrilo)

NS FRAMA (Mladi Frančišku)

Jernej Kurinčič OFM (Pravičnost in mir)

Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)

Benjamin Tomažič (Napovednik)

Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)

Logotip rubrik:

Aleš Porenta

Fotografija na naslovnici:

Soča, internet

Fotografije:

Internet, B. Cvelbar, arhiv revije BF

Oblikovanje in priprava:

Tina Bruno, Založba Brat Frančisek

Tisk:

Tiskarna Pleško, Medvode

Naklada:

2300

Naslov uredništva:

Küzmičeva 6, SI-1000 Ljubljana; tel.: 0590-717-25

ali 040-644-164;

E-mail: revija.brat.francisek@ofm.si;

faks 01 24 29 313;

Rokopisov in slik ne vračamo.

Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Prispevke nakazujte na:

Narodni svet FSR Slovenije, Prešernov trg 4, 1000

Ljubljana

TRR **SI56-2420-1900-4608-820** Raiffeisen banka d.d.

Maribor; sklic na 00 700-14

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

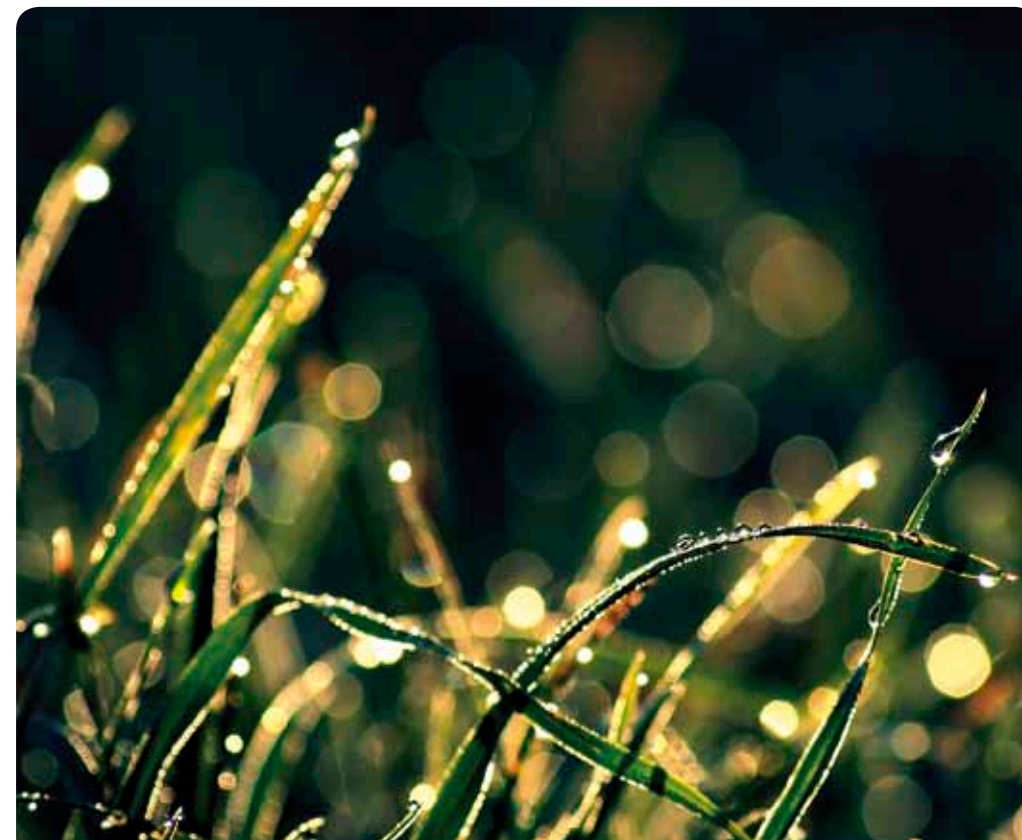

Dragi bratje in sestre!

Naj vam najprej z malce zaostanka voščim veselo alelujo. Zavest o tem, da Jezus premaguje našo smrt na križu in z vstajenjem, nas vedno znova gane in opogumi. Kot se v stvarstvu okrog nas po kruti zimi

vedno znova vse prebudi, tako naj bi se v Jezusovi moči duhovno »prebudili« tudi mi ter zaživel novo, svežo, navdih in moči polno duhovno pomlad. Tokratno številko našega papirnatega bratca precej zaznamuje nedavna kanonizacija dveh velikanov 20. stoletja, papežev Janeza XXIII. in Janeza Pavla II., posvečamo jima kar celo rubriko revije. Preberete pa si lahko še papežev nagovor mestu in svetu, Urbi et orbi, na letošnjo veliko noč, uvajanje v molitev, o nesreči pri pobožnosti velikega petka v Manausu, pa poročilo z duhovnega kapitlja v Kančevcih. Še nekaj novic iz Svete dežele in spomin na potovanje romarice Egerije – ter seveda vabilo na nova popotovanja z Društvom ... Lepo branje!

br. Jernej

Eloi Leclerc OFM

Frančišek Asiški – učitelj molitve (2)

II. Viri

Preden se napotimo za Frančiškom v njegovi kontemplaciji Boga, je prav, da nakažemo, pri katerih virih se je napajala njegova molitev.

Božja beseda

Vemo, kako pozorno je Frančišek poslušal Božjo besedo. Vsa njegova molitev se hrani iz nje. Ne gre le za nekaj besedil iz evangelija, ki so ga navdihovala; za tem človekom, ki medtem, ko umira, poje psalm, stoji vse Sveto pismo.

Psalmi in svetopisemski spevi so oblikovali njegovo molitev. Frančišek se je tako potapljal v svetopisemsko molitev, da je v njej našel in udeležil vrsto svetopisemskega človeka (homo biblicus), Božjega služabnika v vseh njegovih razsežnostih, človeka, ki izkriči svojo bedo in svoje zaupanje v Boga, človeka, ki časti Boga in se potaplja v slavljenje.

Bogoslužje

Božji besedi je treba kot vir za navdih pri Frančiškovi molitvi dodati tudi bogoslužje. Še več, oba vira se pravzaprav prepletata, ker Beseda pride do Frančiška zlasti v bogoslužju; Beseda, ki ni več preprost predmet premišljevanja, ampak je prej nekako odigrana, obhajana, Beseda, ki postane dejanje.

Znano nam je, kakšno mesto je imela v Frančiškovem molitvenem življenju evharistija – k tej točki se bomo še

vrnili – in kako intenzivno je doživel velike bogoslužne praznike, ki prikazujejo Kristusovo skrivnost na zakramentalen način. Dovolj je, če se spomnimo samo na to, kako je praznoval božič ali veliko noč. Njegova molitev se močno približa obliki bogoslužnih molitev ali slovesnih hvalospevov pred evharistično molitvijo.

Teocentrična usmeritev

Pogosto srečevanje z Besedo v bogoslužju daje Frančiškovi molitvi jasno teocentrično usmeritev. Njegova molitev je povsem obrnjena k Bogu. Je predvsem izraz človeka, ki se je dal osvojiti Božji resničnosti in njegovi neskončno veličini. To je čisto nasprotje vase upognjeni subjektivnosti.

III. Srečanje z Bogom (1. del)

“Naj se zasveti v nas spoznanje o tebi.” (FOče 3)

Ko Frančišek v svojem prvem Opominu navaja Sveto pismo, pravi: “Oče prebiva v nedostopni svetlobi; in Bog je duh in Boga ni nikoli nihče videl (FOpom 1: 1 Tim 6,16; Jn 4,24; 1,18). Ko beremo Frančiškove

spise, se nam najbolj vtisne pojem Božje veličine. Prav pri temelju Ubožčeve molitve je globoko zavedanje prepada, ki ga ločuje od Boga. “Mi, ubogi in grešniki, nismo vredni, da te imenujemo” (FNPVod 23,5).

Bog nam uha-ja, ni po naši meri: “On je brez začetka in brez konca, nespremenljiv, neviden, nepovedljiv, neizrekljiv, nedoumljiv, neizsleden” (FNPVod 23,11). Frančišek se povsem zaveda te Božje presežnosti, a si ne pusti, da bi ga to potrla, temveč se preprosto odpoveduje priposestvanju Boga. Noče ga zapreti med ozke meje svojih stališč, svojih interesov, svojih mer. Bogu pusti, da je Bog: “Ti si svet, Gospod Bog, Ti edini, ki delaš ču-

deže. Ti si močan. Ti si velik. Ti si najvišji." (FhBn 1-2).

Toda on, "ki ga nihče ni vreden imenovati" (FSp 2), se sam daje našemu spoznanju, ko v Sinovi človeškosti prihaja med nas iz ljubezni.

Božje obličje

Jezus je človeško obličje Boga, obličje Boga najvišjega in veličastnega: "Kdor vidi mene, vidi tudi mojega očeta" (Jn 14,9; FOpom 1).

In vendar, tako opaza Frančišek v prvem Opominu, so mnogi videli to obličje, ne da bi v njem prepoznali najvišjega Božjega Sina, videli so, a niso verjeli, niso prepoznali Očetove Modrosti.

Resnično, noben zgolj človeški pogled ni sposoben v ponižnem obrtniku iz Nazareta ali v križanem z Golgotе videti Gospoda slave, večne Očetove Modrosti. Frančišek navaja Pavlove besede: "Nihče ne more reči Jezus je Gospod razen v Svetem Duhu" (1 Kor 12,3; FOpom 8,1).

Samo Gospodov Duh nam lahko omogoči, da v ponižni in ubogi Jezusovi človeškosti vidimo Božjega Sina. Samo on nam lahko omogoči, da bomo v čisti evangelijski preprostosti odkrili pota večne Modrosti.

"Pozdravljena, kraljica Modrost, Gospod te ohranjaj skupaj s tvojo sestro sveto in čisto Preprostostjo." (FPozK 1).

Ta modrost je spoznanje Kristusa v Duhu, življenjsko spoznanje, polno svežine, čudovito srečanje z Bogom v njegovem Sinu, ki se je učlovečil.

Sijaj Božje ljubezni

Frančišek, ki ga je razsvetlil Duh, v ponižnem in ubogem Kristusu zre resnično Božjo slavo. V popolni zavrženosti Božjega Sina vidi, kako se sveti žareča zvezda ljubezni, ki je ni mogoče zaobjeti ne izmeriti: "... Božji Edinorojenec, neskončna modrost, je za odrešenje duš sestopil iz Očetovega naročja ... prav ničesar ni pridržal zase, ampak je vse velikodušno razdal za naše odrešenje" (LegM 12,1).

Razgaljenje Božjega Sina napolni Frančiška s presenetljivim začudenjem:

"... ta Očetova Bese-da, tako zelo vzvišena, tako sveta in tako veličastna, je prišla v telo Device Marije. Iz Marijinega telesa si je privzela resnično meso naše človeškosti in krhkosti. Čeprav je bil bogat nad vse, je vendar hotel na svetu zase in za preblazeno Devico, svojo mater, izbrati uboštvo." (2FPKr 4-5)

V Frančiškovih očeh se v tej odločitvi za uboštvo Bog razodeva in razkriva ljubezen, ki se popolnoma izroča v dejanju popolne zastonskosti.

Razodetje Boga kot zastonskosti. To pomeni, da do Boga nimamo nikoli pravice, ampak je naše upanje, upanje ubogih:

"... rešil nas bo po svojem usmiljenju; On, ki je nam bednim in ubogim,

trohljivim in pokvarjenim, nehvaležnim in hudobnim storil in dela vse dobro." (FNPVod 23,8)

Glejte, zato Frančišek ne more odtrgati pogleda od pljunkov in križa: v njem vidi zaznavno in nedvoumno razodetje zastonske in brezmejne ljubezni. "... Predvsem je imel v svoj spomin zelo globoko vtisnjeno ponižnost učlovečenja in ljubezen do trpljenja. Težko je kdaj pomislil na kaj drugega" (1 Cel 84).

(se nadaljuje)

Prevedel br. Miran Špelič OFM

Sporočilo papeža Frančiška Urbi et orbi za Veliko noč 2014

**Christus surrexit, venite et videte!
Kristus je vstal, pridite in pogledajte!**

**Dragi bratje in sestre, blagoslovljeno
in sveto veliko noč!**

Po Cerkvi, ki je razširjena po vsem svetu, odmeva angelovo oznanilo ženam: »Ne bojte se! Vem, da iščete Jezusa, križanega. Ni ga tukaj. Vstal je ... pridite, pogledajte kraj, kamor je bil položen« (Mt 28,5–6). Ne bojte se! Gospod je vstal!

To je vrhunec evangelija, to je veselo oznanilo v najboljšem pomenu besede: Jezus, križani, je vstal! Ta dogodek je temelj naše vere in našega upanja: če Kristus ne bi vstal, bi krščanstvo izgubilo svojo veljavo; vse poslanstvo Cerkve bi bilo ob svoj vzgib, ker je prav od tam izhajalo in vedno izhaja. Sporočilo, ki ga kristjani prinašajo svetu, je to: Jezus, učlovečena Ljubezen, je umrl na križu za naše grehe, toda Bog Oče ga je obudil in ga naredil za Gospoda življenja in smrti. V Jezusu je ljubezen premagala sovraštvo, usmiljenje je premagalo greh, dobro je premagalo zlo, resnica je premagala laž in življenje je premagalo smrt.

Zato govorimo vsem: »Pridite in pogledajte!« V vsaki življenjski okoliščini, zaznamovani s krhkostjo, grehom in smrtjo, Veselo oznanilo ni samo beseda, ampak je pričevanje zastonjske in zveste ljubezni: pomeni, da gremo iz sebe, da bi šli naproti drugemu; pomeni, da stojimo ob strani tistemu, ki ga je ranilo življenje; pomeni, da delimo s tistim, ki mu manjka nujno potrebnih reči; pomeni,

da ostanemo ob tistem, ki je bolan ali star ali odrinjen ... »Pridite in pogledajte!« Ljubezen je močnejša. Ljubezen daje življenje. Ljubezen stori, da sredi puščave vzcveti upanje.

S to veselo gotovostjo v srcu se danes obračamo nate, Vstali Gospod!

Pomagaj nam, da te bomo iskali, dokler te ne bomo vsi mogli srečati, dokler ne bomo vedeli, da imamo Očeta in se ne bomo več počutili kot sirote; da te lahko imamo radi in te častimo.

P o m a g a j nam, da bomo premagali nadlogo lakote, ki jo delajo še hujšo spori in neizmerno metanje proč, za katero smo pogosto sokrivi.

U s p o s o b i nas, da bomo branili tiste, ki

so nezaščiteni, zlasti otroke, ženske in ostarele, ki jih včasih izkoriščajo in puščajo same.

Daj, da bomo znali zdraviti brate, ki jih je prizadela epidemija ebole v Gvineji, Sierr Leone in Liberiji; in tiste, ki so zboleli za toliko drugimi boleznimi, ki se širijo tudi zaradi malomarnosti in skrajne revščine.

Potolaži tiste, ki danes ne morejo praznovati velike noči s svojimi dragimi, ker so po krivici odtrgani iz njihove bližine, kot številni ljudje, duhovniki in laiki, ki so jih ugrabili na raznih koncih sveta.

Potolaži tiste, ki so zapustili svoje dežele, da bi se preselili v kraje, kjer upajo na boljšo prihodnost, da bodo živeli dostojno življenje in – neredko – svobodno izpovedovali svojo vero.

Prosimo te, poveljani Jezus, zaustavi vsako vojno, vsako sovražnost, veliko ali majhno, staro ali nedavno!

Prosimo te še posebej za Sirijo, za ljubljeni Sirijo, da bi vsi, ki trpijo posledice spora, lahko prejeli potrebno človekoljubno pomoč in da bi sprte strani ne uporabljale več sile za sejanje smrti, še posebej proti neoboroženemu prebival-

stvu, ampak naj si drznejšo pogajati se za mir, ki ga že tako dolgo pričakujemo!

Prosimo te, poveljani Jezus, da potolažiš žrtve bratomornega nasilja v Iraku in da podpiraš upanje, ki ga zbuja obnove pogajanj med Izraelci in Palestinci.

Prosimo te, naj se končajo spopadi v Srednjeafriški republiki, naj se ustavijo teroristični napadi v nekaterih pokrajinah Nigerije in nasilje v Južnem Sudanu.

Prosimo te, naj se ljudje v Venezueli obrnejo k spravi in bratski slogi.

Po tvojem vstajenju, ki ga letos obhajamo skupaj s Cerkvami, ki sledijo julijanskemu koledarju, te prosimo, da razsvetliš in navdihneš pobude za pomiritev v Ukrajini, da se bodo vse zainteresirane strani s podporo mednarodne skupnosti lotile slehernega truda, da se prepreči nasilje in v duhu edinosti ter dialoga gradi prihodnost dežele. Da bi lahko vsi kot bratje danes vzdikali: »Hrystos voskres!«

Za vsa ljudstva zemlje te prosimo, Gospod: ti, ki si premagal smrt, daj nam svoje življenje, daj nam svoj mir!

Blagoslovljeno veliko noč! Christus surrexit, venite et videte! Kristus je vstal, pridite in pogledajte!

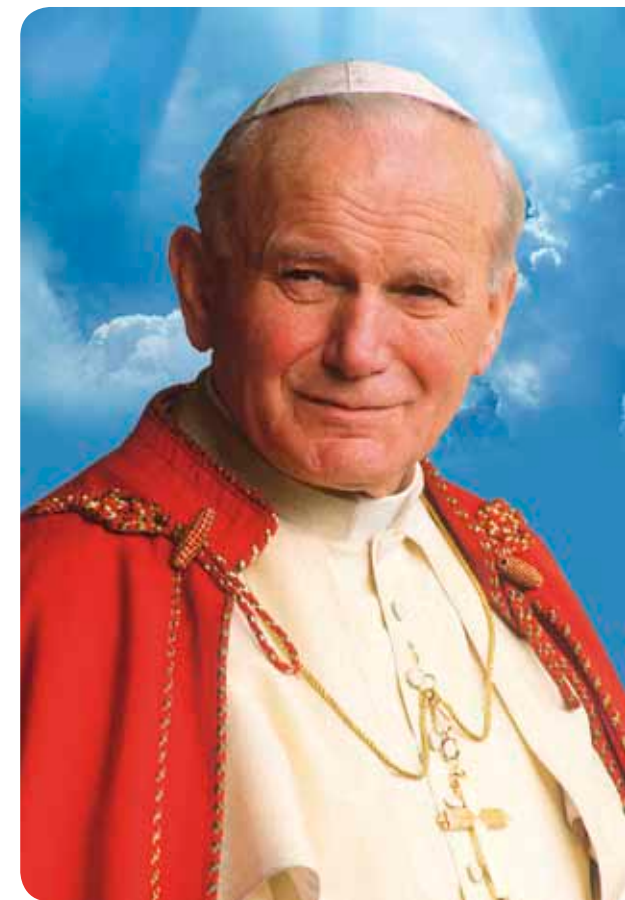

Janez XXIII.

Papež Janez XXIII. je umrl 3. junija 1963. »Vox populi«, glas ljudstva, je takoj samodejno prepoznal, da je bilo celotno njegovo življenje pot ljubezni do Gospoda in Cerkve. 18. novembra 1965 je Pavel VI. odredil sočasen začetek postopkov beatifikacije in kanonizacije obeh svojih neposrednih predhodnikov, Pija XII. in Janeza XXIII. 30. junija 1966 je škofija Bergamo postopek zaupala postulatorju p. Antoniu Cairoliju. Njegovo delo so kasneje nadaljevali še trije drugi postulatorji, vsi štirje so bili generalni postulatorji frančiškanskega reda. Zaradi obširnosti in kompleksnosti papeževega lika je bilo potrebnih kar 17 raziskav, v katere je bilo vključenih preko 300 zaslišanj prič. Pravna veljavnost tega postopka je bila priznana z dekretom 6. maja 1988. 25. maja 1966 se je v Neaplju zgodil tudi čudež ozdravljenja redovnice Caterine Capitani, ki je skupaj s sestroami molila za priprošnjo Janeza XXIII. Po zbiranju dokazov preko prič in dokumentov

med letoma 1968 in 1971 je bila pravna veljavnost tega postopka priznana 20. maja 1993, leta 1999 pa je tudi zdravniški svet potrdil, da je bilo ozdravljenje znanstveno nerazložljivo. To je z dekretom potrdil tudi papež Janez Pavel II., in sicer 27. januarja 2000, po tem, ko je že 20. decembra 1999 odobril dekret, s katerim so bile Božjemu služabniku Janezu XXIII. priznane junaške kreposti. Slovesen obred beatifikacije je bil 3. septembra 2000 na Trgu sv. Petra v Vatikanu. Petdeset let po smrti Janeza XXIII. in v okviru obhajanja leta vere, ki je zaznamovalo okroglo obletnico začetka drugega vatikanskega koncila, pa je papež Frančišek izrazil željo, da bi se postopek za kanonizacijo nadaljeval in bil oproščen dodatne raziskave glede nadaljnega čudeža. »Positio super canonisatione« je bila Kongregaciji za zadeve svetnikov predložena 7. junija 2013. 30. septembra je bil redni javni konzistorij, med katerim je bilo določeno, da bo datum kanonizacije Janeza XXIII. 27. april 2014. Za svetnika bo razglašen istočasno z Janezom Pavlom II.

Pot do kanonizacije Janeza XXIII. in Janeza Pavla II.

Pred kratkim, 27. aprila, smo slovesno obhajali kanonizacijo dveh velikih papežev 20. stoletja, Janeza XXIII. in Janeza Pavla II. Ob tej priložnosti s spletne strani Radia Vatikan povzemamo nekaj člankov – v spomin na ta veliki dogodek. Vabljeni k branju še drugih zelo poučnih prispevkov na njihovi spletni strani.

Janez Pavel II.

Janez Pavel II. je umrl 2. aprila 2005. Mesec kasneje, 3. maja, je takratni rimski vikar Kongregaciji za zadeve svetnikov predstavil pismo, v katerem je škofija Rim, kjer je papež umrl, izrazila željo po spregledu preteka petih let po smrti, preden naj bi se lahko začel postopek na škofijski ravni. To je bilo določilo iz apostolske konstitucije Divinus perfectionis magister, ki jo je prav Janez Pavel II. objavil leta 1983. S prošnjo je bil seznanjen takratni papež Benedikt XVI. in že 9. maja je kongregacija izdala

odločbo, da je papež spregled odobril. Razlog je bil sloves svetosti, ki je Janeza Pavla II. spremljal že pred smrtjo, in pa verska, zgodovinska in kulturna izjemnost njegovega papeževanja, ki sta jo priznavali tako Cerkev kot civilna družba. Postopek za beatifikacijo na škofjski ravni se je tako začel 28. junija 2005. Dve leti kasneje so bili končni rezultati predani Kongregaciji za zadeve svetnikov, ki je z delom začela 4. maja 2007. 19. decembra 2009 je papež Benedikt XVI. odobril dekret, s katerim je Božjemu služabniku Janezu Pavlu II. priznal junaške kreposti. Čudež, potreben za beatifikacijo, se je zgodil že v noči med 2. in 3. junijem 2005. Na priprošnjo nedavno prej umrlega papeža je ozdravela redovnica Marie Simon-Pierre Normand. Leta 2010 je zdravniška komisija potrdila, da je bilo njeno ozdravljenje znanstveno nerazložljivo, kmalu zatem pa je še kongres teologov priznal učinkovitost priprošnje Janeza Pavla II.

Dekret, s katerim je bil čudež uradno priznan, je bil odobren 14. januarja 2011. Janez Pavel II. je bil za blaženega razglašen 1. maja 2011. Tega dne se je zgodil še drugi čudež, in sicer ozdravljenje Floribeth Mora Diaz, doma iz Kostarike. Kongregacija za zadeve svetnikov je 12. februarja 2013 potrdila veljavnost raziskav, izvedenih nekaj mesecev prej, zdravniški svet je znanstveno nerazložljivost ozdravljenja enoglasno potrdil 28. februarja. V sledečih mesecih so se pozitivno glede primera izrazili še teologi, kardinali in škofje. Papež Frančišek je dekret o priznanju čudeža odobril 5. julija 2013.

Besedilo je s spletne strani Radia Vatikan

Kdo sta nova svetnika v očeh nekaterih predstavnikov Cerkve?

Vatikanski državni tajnik, **kardinal Pietro Parolin**, na prvo mesto postavlja njuno prizadevanje za mir: »Malo je tém,

pri katerih so papeži v zadnjih 150 letih vztrajali tako kot pri temi miru, kateri so posvetili brezštevno vrsto okrožnic, dokumentov, sporočil, govorov. Vsakdo je to storil v določenih zgodovinskih okoliščinah in v skladu z lastno občutljivostjo, pa vendar vedno z neskončnim in neukrotljivim hrepenenjem človeškega srca.« Kardinal Janeza XXIII. opredeli kot »dobrega in ponižnega duhovnika z veliko svetostjo«, Janeza Pavla II. pa kot »velikega misijonarja«. Prvi je posredoval v raketni krizi na Kubi in odločno pozval k miru v odmevni okrožnici *Mir na zemlji*. Tudi drugi sveti papež je veliko napisal v prid miru. Poleg tega pa se je osebno, kadar mu je to le bilo dopuščeno, odpravil v kraje, ki so jih prizadele vojne. Kardinal, ki je zvečer 2. aprila pred devetimi leti na Trgu sv. Petra svetu naznanil, da se je papež Janez Pavel II. po dolgi bolezni vrnil v Očetovo hišo, je bil **Leonardo Sandri**. Takratni namestnik

vatikanskega državnega tajnika in sedanjí prefekt Kongregacije za vzhodne Cerkve se tistega dogodka spominja z veliko ganjenostjo: »Počutim se nevrednega in predaleč, da bi lahko bil v tistem trenutku orodje nekoga, ki je bil pravi evangelizator, človek miru, človek mogočnega notranjega življenja, ki je bilo osnova vseh njegovih dejavnosti, oseba, ki je vse svoje poslan-

stvo živela z veliko strogostjo in velikim uboštvom.« Sposoben je bil stopiti v stik z vsakomer. Bog ga je obdaril z bogato človekostjo in darovi Svetega Duha. Janez XXIII. je svet, ker se je »popolnoma izročil Božji volji«. Tako je prepričan **Marco Roncalli**, njegov pranečak in pisatelj, med drugim avtor življenjepisa novega svetnika. Svetost predpostavlja voljnost za Duha in dopuščanje, da te Bog oblikuje, predpostavlja željo, da bi svetost iskali kot cilj, ki je možen in niti ne tako zelo oddaljen: »Prepustiti se Božji volji

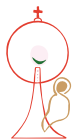
pomeni, da ti Bog nato omogoči, da dosežeš te cilje.« Istočasna kanonizacija dveh velikih papežev pa po Roncallijevem mnenju kaže tudi, da se svetost lahko doseže preko zelo različnih poti, čeprav vedno nedvomno v zvestobi evangeliju. **Kardinal Angelo Comastri**, papežev vikar za Vatikan, pri Janezu Pavlu II. izpostavlja njegovo predanost Devici Mariji. Ta je zaznamovala obdobje okoli atentata nanj in zadnje trenutke pred smrtjo. Janez Pavel II. je razumel, da ga Marija vodi k Jezusu. Comastri se spominja, da je med svojim prvim srečanjem s papežem le-tega vprašal, če ga po atentatu ni bilo strah vrniti se na Trg sv. Petra. Papež mu je odgovoril, da se je seveda bal, a je dodal: »Toda pogumni niso tisti, ki jih ni strah, ampak tisti, ki nadaljujejo s svojim poslanstvom, četudi jih je strah.« Zadnjič je Comastri Janeza Pavla II. srečal dan pred njegovo smrtjo, ko je prišel po njegov blagoslov. S tistega srečanja mu ostaja predvsem njegov pogled: njegove oči so bile jasne, bistre. Ta vedrina, kot je prepričan kardinal, je izhajala iz gotovosti Janeza Pavla II., da gre naproti Gospodu in da mu je daroval vse svoje življenje. Bil je papež, ki si ga bomo zapomnili po pričevanju vere in velikem pogumu v veri. Dobrota in molitev: to sta dva vidika, ki ju pri obeh novih svetnikih poudarja **kardinal Giovanni Battista Re**, nekdanji prefekt Kongregacije za škofo. Pravi, da gre za dva papeža, ki sta ostala v srcih ljudi, ki sta odprla nova obzorja na cerkveni poti in sta zaznamovala zgodovino sveta. Po izvoru in vzgoji sta se med seboj zelo razlikovala, a po plemenitosti duha in izjemni duhovnosti ter razumnosti sta si bila enaka. Pri Janezu Pavlu II. zelo nagovarja »intenzivnost njegove molitve«. Papež Janez XXIII. pa je ljudi, velike in majhne, posebno osvojil s svojo dobroto.

Ta se je izražala preko spontanosti in ganljivih gest naklonjenosti, kot se je zgodilo na večer začetka drugega vatikanskega koncila, ko je zbranim ljudem na Trgu sv. Petra dejal, naj se vrnejo domov, pobožajo svoje otroke in jim rečejo, da je to od papeža. Poleg tega sta njegovo dobroto spremljali še »modrost in zdrava pamet«. Imel pa je tudi vesel, veder in optimističen značaj, ki je izhajal iz nenehnega učenja v šoli evangelija. Kot dodaja kardinal Re, je bil način bivanja Janeza XXIII. »sad globokega molitvenega življenja in prizadevanja, da samega sebe izboljša«. Prepričan je bil, da je v vsakem človeku nekaj dobrega. Tako ni globoko zaupal samo v Boga, ampak tudi v ljudi. Bil je »graditelj mostov«. Tudi drugi vatikanski koncil je navsezadnje kot most, ki vodi k modernemu svetu.

Osební tajnik Janeza XXIII., **Loris Francesco Capovilla**, ki je nedavno na željo papeža Frančiška postal kardinal, pravi, da bi se o njem lahko reklo le: »Dve očesi in nasmech.« Kogar koli je srečal, je osvojil s svojim »videzom razumnega, zadržanega in mirnega mladeniča«. Tak se je tudi prvič prikazal pred Rimljani in svetom 28. oktobra 1958 ob 18.20 na osrednji loži bazilike sv. Petra. Bister pogled in nedolžen nasmech na obrazu nikoli otožnega starca sta bila znanilca evangelijske novosti. Dnevi njegovega pontifikata so bili zares polni presenečenj, v opisovanju svojih spominov za vatikanski časopis *L'Osservatore Romano* nadaljuje kardinal Capovilla. Bili so trenutki osuplosti, tesnobe, skrbi in upanja. Rdeča nit njegove pastoralne teologije so bili edinost, svoboda in mir. Njegova blagost pa je izvirala iz svetopisemskih in patrističnih besedil, iz teologije usmiljenja in iz tradicije koncilov.

Bil je »podeželski otrok, prežvekovalc Besede, služabnik Boga in Cerkve, ljubljene preko vsega, prižigalec svetilke upanja«. Najprej je bil prostodušen deček, ki je poslušal Boga. Nato je postal duhovnik, pozoren na navdihe, ki so prihajali od zgoraj. Nazadnje je bil papež, skrben pastir in vesoljni oče. Nekateri njegovi sodobniki so ga opisovali z opredelitvami: njegovo vladanje je presenetljivo; globoko je ljubljen kljub ostremu sovraštvu v našem času; čudež je, da je ena oseba uspela preseči vse pregrade razredov, kast, barve in rase ter

se dotakniti src vseh narodov. Nekdo je zapisal: »Mi z velikimi besedami govorimo majhne stvari, on pa je s siromašnimi besedami povedal velike stvari in je s svojimi gestami častitljivega starca in zaljubljenca v preteklost zarisal vodilne smernice za prihodnost.« Capovilla nazadnje spomni še na besede kardinala Montinija, ki je kasneje postal papež Pavel VI. Tik pred smrtjo Janeza XXIII. je dejal, da bo potrebna velika modrost, da bi lahko sledili njegovim potem. Vse to se je lahko zgodilo, ker je bil Janez XXIII. človek, duhovnik in pastir, ki je živel in deloval znotraj Božje luči, ker se je popolnoma izročil Njemu. Tako je prepričan njegov osebni tajnik. O Janezu Pavlu II. pa je za Radio Vatikan v teh dneh spregovoril **Joaquín**

Navarro-Valls, ki je bil več kot dvajset let ob njem kot direktor tiskovnega urada Svetega sedeža. Svojega prvega srečanja z njim se spominja po intuiciji, da se začena nova stran zgodovine. Bil je mlad papež, poln odprtosti in veselja, z njim se je dalo zanesljivo pogovoriti o zgodovini Cerkve in zgodovini človeštva na vseh ravneh, pa naj je zadevalo intelektualce ali preproste ljudi na ulici. Navarro-Valls se spominja tudi, da je v nekem trenutku pomislil, da ne dela le ob boku velikega papeža, ampak svetega moža. To se je zgodilo že zgodaj, v prvih letih, ko ga je videl preprosto moliti: »V tistih trenutkih sem bil prepričan o tem: ta človek je svet, z Bogom je intimen, kar je tako očitno, da to ustreza značilnostim sveto-

sti v skladu s kriteriji katoliške Cerkve.« Kadar so ljudje govorili, da ima Janez Pavel II. prav, tega niso rekli, da bi pritrdili lepim besedam ali sijajni komunikativni izraznosti, ki jo je nedvomno imel. Nasprotno, pritrdili so osebi, ki je govorila, kar je bilo res. V njegovem izražanju se je zdelo, da so se lepo, dobro in resnično pojavljali tako zelo združeni med seboj, da se je jasno razumela »kvaliteta komunikacije« in »vsebina tistega, kar je govoril«. Govoril pa je o Bogu, vrline je predstavljal kot nekaj prijetnega, podajal je predloge, ki so lahko napolnili bivanje. Velik pomen pa je imelo njegovo pričevanje tudi v okviru medijev. Kot meni nekdanji tiskovni predstavnik Svetega sedeža, tako v Cerkvi kot v družbi vedno najdemo osebe, ki uspejo s posebno jasnostjo povedati, česa človek ne sme in česa ne bi smel delati, za katere pa se istočasno zdi, da ne uspejo enako jasno opredeliti, kaj človek sme biti in kam

naj bi šel, če želi biti boljši. To v duhu seveda pusti trenje dvoumnosti in ne more navdušiti. In Janez Pavel II. ni bil tak, na koncu zatrjuje Navarro-Valls. Zato njegove drže ostajajo kot zgled evangelizacije, posredovanja krščanske resnice. Več je na primer govoril o lepoti človeške ljubezni kot o tveganjih svojeglave spolnosti. Skoraj nikoli ni govoril o sebičnosti, vedno pa o tem, kako čudovit bi bil svet, sestavljen iz velikodušnosti.

Besedilo je s spletne strani Radia Vatikan

Dr. Anton Štrukelj o bodočih svetnikih in o njuni povezanosti s Slovenijo

Na letošnjo nedeljo Božjega usmiljenja, 27. aprila 2014, sta bila kar dva papeža uradno prišteta svetim. Na ta dan goduje sv. Peregrin – lepo krščansko ime Peregrin pomeni popotnik, romar. V Vatikanu je majhna ulica San Pellegrino.

papež kot Petrov naslednik s tem priznava Marijino materinsko prednost pred apostolsko službo. Papež Janez Pavel II. je bil ves Marijin. V Marijini šoli se je učil sprejemati Božjo besedo, jo v svojem življenju uresničevati ter nato z najvišjo avtoriteto očetovsko oznanjati.

no z latinskim napisom: »Moja domovina je Kristus. Moje ime je kristjan.« Dva velika romarja, dva sveta papeža sta obiskala tudi Slovenijo. Nadškof Angelo Giuseppe Roncalli se je kot apostolski delegat v Bolgariji za en teden ustavil v Ljubljani, kjer je od 13. do 18. novembra 1927 v domu duhovnih vaj pri Svetem Jožefu na Poljanah opravil duhovne vaje. Tedaj si je ogledal tudi osrednje cerkve v naši prestolnici. Na svoje bivanje v Ljubljani je ohranil živ spomin, kakor je pozneje kot koncilski papež Janez XXIII. pripovedoval nadškofu Antonu Vovku in škofu Maksimiljanu Držičniku. Papež Janez XXIII. je 3. marca 1962 ljubljansko škofijo ob njeni 500-letnici povzdignil v nadškofijo. Ko je sveti oče Janez Pavel II. prvokrat stopil na naša tla, je na letališču Brnik najprej pokleknil in poljubil slovensko zemljo. S tem je blagoslovil in počastil našo deželo in našo zgodovino. Po uradnem pozdravu se je takoj podal na Brezje k Mariji Pomagaj. Romanje v Marijino svetišče je zgovorno v teološkem in pastoralnem pogledu:

Ko smo pol ure pred mašo v albah stopili v njegovo osebno kapelo, je bil sveti oče že na klečalniku pred oltarjem. V tihi molitvi se je pripravljaj na mašo. To me je zelo nagovorilo. Opazil sem, da je na naslonjalu sedeža upodobljen pelikan. Pelikan je puščavska ptica, ki s svojim drobovjem nahrani svoje mladiče. Sveti oče je bil sklonjen na svoj klečalnik in podoba pelikana je označevala tudi njega. Tudi sam se je ves použival in razdajal skupaj z evharističnim Gospodom. »Pastor, pastir« ni le voditelj, ampak tudi hranitelj: »Ti, pastir, nas s kruhom hrani!« Papež navadno ni pridigal. A kakšna pridiga je bilo njegovo maševanje v sveti zbranosti! Tiho kontemplativno obhajanje mašne daritve je dajalo notranji žar velikim slovesnostim in seveda vsemu njegovemu izredno bogatemu in rodovitnemu apostolskemu služenju. Naj dva papeža svetnika, ki sta obiskala Slovenijo, sv. Janez XXIII. in sv. Janez Pavel II., prosita za našo domovino, njene prebivalce in vse Slovence po svetu.

Besedilo je s spletne strani Radia Vatikan

Tiskovna konferenca o Janezu XXIII. in Janezu Pavlu II.: Zakaj sta svetnika?

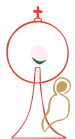
Na tiskovnem uradu Svetega sedeža je bila tiskovna konferenca o kanonizaciji Janeza XXIII. in Janeza Pavla II. O vprašanju, zakaj sta oba papeža svetnika, sta spregovorila msgr. Slavomir Oder, postulator postopka Janeza Pavla II., in frančiškan p. Giovangiuseppe Califano, postulator postopka Janeza XXIII. Predstavila sta življenje obeh papežev in osnovne poteze njunega svetniškega življenja.

P. Giovangiuseppe Califano o Janezu XXIII.: Pastir in oče, pokorščina in mir

Postulator Califano je povedal, da je bil sluh svetosti papeža Janeza XXIII. zelo močno prisoten že na dan njegove smrti, ko so se verniki po vsem svetu kljub bolečini zahvaljevali za milosti, ki jih je Bog storil po tem svetem papežu. Sluh svetosti, ki je bil razširjen že za časa njegove življenja, je še bolj rasel po

njegovi smrti. Iz Roncallijevih osebnih zapisov lahko vidimo temeljne poteze njegovega svetniškega življenja, ki jim je sledil kot bogoslovec, duhovnik, škof, kardinal in nato kot papež. Že kot mlad bogoslovec je zapisal, da ga Bog kliče na pot svetosti, zato je predse postavil štiri osnovna pravila: združenost z Jezusom, zbranost v srcu, molitev rožnega venca in vedno biti čuječ v vseh svojih dejanjih. P. Califano je izpostavil Roncallijevo globoko ponižnost, zaznamovano s preprostostjo in majhnostjo, ter izročnost Božji previdnosti in Božjemu usmiljenju.

Postulator Califano je nakazal še dva posebna binoma, ki sta zaznamovala življenje Janeza XXIII. To sta: pastir in oče ter pokorščina in mir. V svoji pastoralni poklicanosti je želel uresničiti vlogo pastirja in očeta, kot je razvidno iz njegovih osebnih zapisov. Poteze očetovstva je bilo mogoče razbrati v njegovi dobroti, prijaznosti, blagosti, veselju, preprostosti, ponižnosti, zaradi česar so ga tudi imenovali »dobri papež«. Ta očetovska drža je bila

izrazita v vseh njegovih dejanjih. Ob prvem božiču svojega pontifikata je obiskal male bolnike v otroški bolnišnici Deteta Jezusa, dan zatem pa rimski zapor. Redno je tudi obiskoval župnije na obrobju Rima. Cerkev je odprl nova obzorja s sinodo in drugim vatikanskim koncilom. Uspelo mu je vstopiti v srce ljudi, je dejal p. Califano. Drugi pomembni binom duhovnosti Janeza XXIII. predstavljata pokorščina in mir. »Ti dve besedi sta moja zgodovina in moje življenje,« je sam zapisal. Bil je človek miru in je širil mir. V Cerkvu je opravljal tisto, za kar so ga nadrejeni zadolžili, kar lahko vidimo med drugim tudi v njegovi službi apostolskega nuncija, ko je moral pogosto zapustiti svoj dom in domovino ter se soočiti z različnimi stvarnostmi.

Msgr. Slavomir Oder o Janezu Pavlu II.: Vse življenje kot izraz Božje slave

Postulator postopka Janeza Pavla II. msgr. Slavomir Oder je med drugim povedal, da se je Janez Pavel II. zavedal

kakovostne teže, ki jo mora sam dati svojemu življenju. To je izrazil v eni od svojih dram, kjer je zapisal, da človeško življenje ni samo odvijanje dogodkov, ampak ima kakovostno težo, ki je povezana z ljubeznijo. To se je trudil uresničevati v svojem konkretnem življenju, zaradi česar so ljudje v njem prepoznavali svetniške poteze. Kot mlad človek je svoj odnos do življenja izrazil v pogovoru s prijateljem. Dejal je, da si človek mora organizirati vse življenje tako, da bo v vseh njegovih vidikih izraz Božje slave. To je postal tudi program njegovega življenja.

Msgr. Oder je izpostavil tri pomembne osebe, ki so korenito zaznamovale življenjsko pot in duhovnost Janeza Pavla II. Šola, v kateri se je oblikoval, je bila šola trpljenja, zaznamovana z marijansko duhovnostjo. Na tej poti so ga spremljali različni duhovni voditelji. Na prvem mestu je to bil njegov oče, ki ga je naučil moliti in mu pomagal razviti globok verski čut. Najdragocenejša očetova dediščina je bila preprosta, ljudska vera. Druga oseba,

pomembna na njegovi duhovni poti, je bil laik Jan Teranowski, ki ga je Karol Wojtyła imenoval preprosto »apostol«. Bil mu je pomembna oporna točka, ob kateri je odkril vlogo laikov v Cerkvu in družbi, bistveno pa mu je tudi pomagal odkriti duhovniški poklic. Teranowski je bil za Janeza Pavla II. pomemben še zaradi dveh pomembnih potez njegove duhovnosti: marijanske, ki se je še bolj okrepila, in nato karmeličanske, po kateri je Janez Pavel II. morda nekoliko manj poznan, a je prišla v ospredje med samim postopkom kanonizacije, kot je dejal postulator. Tretji pomembni lik pa je bil krakovski nadškof, ki mladega Wojtyło sprejel v skrivno semenišče. Te tri osebnosti so pomembno vplivale na razvoj treh prvin, ki so ostale stalnica v življenju Janeza Pavla II.: preprosta vera, mistična globina, ki jo je osvojil preko del sv. Janeza od Križa, ter pogumno in vztrajno pristopanje k življenjskim oviram s pogledom na zgodovino, v kateri je videl Božji poseg.

Besedilo je s spletne strani Radia Vatikan

Svetniki in svetost

Papeža Janez XXIII. in Janez Pavel II., nova svetnika, sta imela poseben odnos do svetnikov in svetosti. Prepoznala in tudi razglasila sta mnoge, ki so kazali živo Kristusovo obličje ter bili za Cerkev jedro

in orodje evangelizacije. Znano je, da je Janez Pavel II. odobril rekordno število beatifikacij in kanonizacij. A nič manjšega pomena svetnikom ni pripisoval Janez XXIII., ki je o njih dejal, da so »mojstrovina milosti Svetega Duha«. Četudi je bilo v času njegovega pontifikata razglašanih le okoli deset svetnikov in prav toliko blaženih, je imel glede svetosti tri prepričanja: da je njihovo poveljanie najvišja in najplemenitejša papeževa naloga, da je njihovo pričevanje zaklad za posvečevanje in svetost Cerkev in Božjega ljudstva ter da je njihova priprošnja nepogrešljiva za uspeh drugega vatikanskega koncila.

Glede prvega je Janez XXIII. dejal, da papeževa naloga poveljievati svetost zanj hkrati pomeni prejemati in deliti milost in veselje, ki ju svetniki pridobijo od Gospoda: »Papež, ki vam govori, vedno z veseljem vodi ta povzdigovanja, ki so za duhovnike in verno ljudstvo kot slovesen prikaz poti, ki jo je potrebno prehoditi.« O svetniškem pričevanju je bil Janez XXIII. prepričan, da gre za izraz edinstvenega odnosa med nebeško slavo in zemeljskimi potrebami. Svetniki so po njegovih besedah po eni strani »zemeljske harmonije«, po drugi pa so v polnem sozvočju »z neskončnimi nebeškimi harmonijami«. Janez XXIII. se je tudi zavedal, da je svetost dostopna vsem, da jo je mogoče posnemati in doseči v vsakem okolju,

vsaki kulturi, vsakem prostoru in vsakem času človekovega življenja. Kar zadeva priprošnjo svetnikov za uspeh koncila, njegovo tretje prepričanje, je o tem spregovoril večkrat med beatifikacijami in kanonizacijami vse od napovedi drugega vatikanskega koncila. Prav v svetosti, kot je zatrdil, mora izžarevati novi sijaj Cerkev. Ob

samem začetku koncila, 11. oktobra 1962, pa je Janez XXIII. dejal: »Nebeški svetniki so zadolženi, da varujejo naša dela, verniki pa, da k Bogu dvigujejo goreče molitve.«

1341 blaženih, 482 svetnikov, preko 2000 Božjih služabnikov: to so rekordne številke, ki zaznamujejo pontifikat Janeza Pavla II. Le-ta je doumel željo Janeza XXI-II., ki je drugi vatikanski koncil predlagal kot pot obogatitve in prenove Cerkve. Spremembe, ki jih je ta veliki cerkveni dogodek prinesel tudi v pojmovanje svetosti, so nebeška vrata vsem krščenim odprle s predlogom svetosti, ki jo je moč uresničevati v vsakdanjem življenju. Ta svetost je utemeljena na brezpogojnem sprejemanju evangelija in Boga v vseh okoliščinah, časih, krajih in stanovih: »Poti svetosti so mnogovrstne in primerne za poklicanost vsakogar.«

Med svetniki, blaženimi in Božjimi služabniki, ki jih je razglasil Janez Pavel II., je okoli 600 laikov. Prihajajo z vseh koncev sveta, so različnih narodnosti, kultur, med njimi so zakonski pari, mladi in mnogi mu-

čenci, predvsem iz 20. stoletja. Za papeža Janeza Pavla II. svetniki Cerkvi na zemlji razodevajo vez, ki jo združuje s skrivnostjo občestva svetnikov. Istočasno ji kažejo pot do svetosti, h kateri smo poklicani vsi: »Da bi dosegli vrhove svetosti je potrebno iti preko opornikov dejavne ljubezni, tvegati, se truditi, se ne predati pred ovirami.«

Janez Pavel II. je imel svetost za zgled življenja, orodje evangelizacije in zavesti, da smo ustvarjeni po podobi in podobnosti Boga. »Življenje svetosti, ki se sveti v mnogih članih Božjega ljudstva, ponižnih in pogosto skritih pred očmi ljudmi, predstavlja najpreprostejšo in privlačno pot, preko katere je takoj mogoče doumeti lepoto resnice, osvobajajočo moč Božje ljubezni, vrednost brezpogojne zvestobe vsem zahtevam Gospodove postave, tudi v najtežjih okoliščinah. Zato je Cerkve vernike vedno vabila, da bi v svetnikih in svetnicah iskali in našli vzor, moč in veselje za življenje v skladu z Božjimi zapovedmi in evangelijskimi blagri.«

Besedilo je s spletne strani Radia Vatikan

Tragični Veliki petek v Manausu

Manaus je mesto, ki ima dva milijona prebivalcev. Leži v Amazoniji in je z vseh strani obdano z deževnim pragozdom, v katerem se tu in tam najde kakšno manjše mestece ali ribiško naselje. Pristnih indijanskih vasi je vse manj. Današnji prebivalci Amazonije so večinoma mešanci med Indijanci in belci ali med Indijanci in črnci, ki so v Brazilijo prišli kot sužnji.

Pravijo, da se Brazilci zaradi vsakodnevne nasilja in revščine veliko lažje prepoznajo v trpečem kakor v vstalem Kristusu. Najbrž je tudi zato zelo živa navada, da na veliki petek na ulicah uprizorijo križev pot. Ljudje hodijo v procesiji in molijo postaje križevega pota, pogosto pa jih tudi odigrajo v živo. Ker se na takih dogodkih zbere veliko ljudi, uporabljajo manjše tovornjake, na katerih so ogromni zvočniki, tako da lahko molitvi sledijo vsi, tudi tisti, ki ostanejo doma.

Letos se je procesija križevega pota končala tragično. Staremu zarjavelemu tovornjaku so odpovedale zavore. Voznik je obrnil volan, da ne bi zadel največje množice, a se vseeno ni mogel izogniti tragediji. V brazilskih procesijah ljudje ne hodijo v vrsti, ampak kar prosto, v veliki skupini. Ravno zato ni bilo mogoče nikamor zaviti, ne da bi bil kdo pred vozilom.

Tovornjak je povozil enajst oseb, od katerih sta dve gospe umrli na mestu nesreče, ena pa v rešilcu. Ostalih osem, med njimi tudi 10-letna deklica, je bilo ranjenih in so morali ostati v bolnišnici. Vse mesto Manaus je združeno v molitvi, da bi Kristus, ki je Življenje in Vstajenje, dal miren počitek žrtvam in vero v večno življenje žalujočim svojcem.

Ob takem dogodku sporočilo velike noči dobi drugačen, globlji in strahotno močan pomen. Trpljenje in smrt se učlovečita v konkretnih osebah iz župnije in vera v vstajenje postane preizkus vere za vse vernike, od župnika in sester do najbolj preprostih župljanov. Ravno oni navadno zmorejo sprejeti Božjo voljo z neverjetno vero in zaupanjem v Božjo ljubezen in skrb za vsakega izmed nas.

s. Ana Slivka, frančiškanka Marijina misijonarka

Mati Marija, vse k tebi hiti

Spet kliče nas
mesec maj k Mariji
pred njen oltar.

Šmarnice že cvetijo
in prebuja se
zemlja in gaj.

Marija, Mati Božja,
vse k tebi hiti,
raduje se zemlja
in gaj, ko šmarnice
vračajo se spet med nas!

Marija, vse k tebi hiti!
Marija, pomagaj nam ti!

Šmarnice drobne
cvetijo lepo,
slavi vsa zemlja
našo Gospo.

Raduje se zemlja in gaj,
dviga se pesem
k Materi Božji v nebo,
v nadzemeljski raj.

Dragan Ignjič

Darovi za revijo Brat Frančišek

Dragi bratje in sestre! Tudi tokrat ste s svojimi darovi podprli našo revijo. Hvala vam za vašo pozorno podporo.

140 € KB Podnanos €	20 € Nastran Pavla	20 € Mihaela Arnež
132 € KB Sv. Ožbalt Ptuj	20 € Župnija Rovte	15 € Velikonja Nelka
130 € KB FSR Maribor	20 € Vadnjal Anica	15 € Fanika Burnik
100 € KB Frs Tolmin	20 € Župnija Šmartno	15 € Bojan Lesar
100 € Frančiškanski sam. Strunjan	20 € Šuštarč Katarina	15 € Marija Ograjšek
100 € FSR Mozirje	20 € Vida Nahtigal	15 € Jožica Brezovnik
50 € KB FSR Celje	20 € Roza Zabret	15 € Franc Grbenc
50 € Zavod Sv. Družine Gorica	20 € Stariha Marija Ovsiške	15 € Kenda Marija
40 € NN Marijino Oznanjenje	20 € Šorli Stanislav	15 € Boštjan Lavrenčak
30 € Klinc Marica	20 € Krivec Cvetka	10 € Veronika Sister
30 € Šolske Sestre Vič	20 € Žveglič Marija	10 € Vogelsang Nada
30 € Setnikar Branko	20 € Marija Vida Kramar	10 € Štor Elizabeta
30 € Legat Rezka	20 € Ernest Gungl	10 € Zlahtič Pavla
30 € Barbara Pernus Grošelj	20 € Bricelj Franc	10 € Pesjak Angela
25 € Albina Senica	20 € Marko Čeh	10 € Dragan Ignjič
20 € Hafner Kristina	20 € Strle Justina	10 € Gašper Blažič

Spodbuda z duhovnega kapitlja 2014

Tik pred začetkom leta, ki ga bomo znotraj OFS posvetili svetemu Ludviku IX. ob 800-letnici njegovega rojstva, smo se sestre in bratje OFS Slovenije zbrali na duhovnem kapitlju v Kančevcih od 14. do 16. marca 2014. Temo srečanja – **Sveti Ludvik - vzor vladanja in služenja** – sta nam predstavila s. Andreja Eržen (OFS) in br. Robert Bahčič (OFM). S s. Andrejo smo s sprehodili skozi življenje našega zavetnika, p. Robert pa nam je približal njegovo duhovno pot.

V drugem delu kapitlja smo ob liku svetniškega kralja razmišljali v štirih skupinah: Kralj Ludvik IX. je bil pomemben mož svojega časa (13. stoletje), kar se vidi tudi iz tega, da so se papeži obračali nanj s pismi, v katerih so ga svarili, opominjali, vabili k upoštevanju njihovih besed in prosili za pomoč. Sam se na pozive s strani Cerkve sprva ni odzival, po bolezni in čudežni ozdravitvi pa jih je upošteval in jim sledil.

Glede na to se je prva skupina dotaknila našega poznavanja in uporabe cerkvenih dokumentov. Ustavili smo se ob naslednjih vprašanjih:

- ☞ Koliko poznamo cerkvene dokumente?
- ☞ Jih beremo in smo tako na tekočem z učenjem Cerkve?
- ☞ Koliko upoštevamo cerkveni nauk?
- ☞ Kateri cerkveni dokument sem nazadnje vzel v roke?

Pomembna se nam je zdela misel, da Frančiškovi čutimo s Cerkvijo. Hočemo in želimo poznati njen nauk. Drži, da je cerkvenih dokumentov sicer veliko, kar pa naj nam ne vzame poguma. **Za začetek predlagamo:**

- ☞ **da preberemo zadnjo papežovo apostolsko spodbudo Veselje evangelija.**
- ☞ **da na vsakem srečanju preberemo drobec iz pridig ali dokumentov papeža Frančiška.**

Evangelij in svet, uboštvo in bogastvo, bahavost in ponižnost, časti in križ ... vse to so bili izzivi, ki jih je kralj Ludvik IX. uspel povezati v harmonijo in rodovitnost. Druga skupina se je teme vladanje in služenje lotila ob vprašanjih:

- ☞ V čem vidimo služenje OFS v današnjem svetu?
- ☞ Kako ga lahko uresničujemo v našem vsakdanjem življenju, v našem okolju, delovnih mestih, v družini, v Cerkvi?

Ob tem smo poudarili **služenje odprtih oči in srca**, kar pomeni, da smo pozorni na potrebe bližnjih in da se nanje odzovemo, tako v družini kot v Cerkvi, domovini in svetu; da se odzovemo pogumno, z ljubeznijo in dostojanstvom Božjih otrok v družbenem življenju in pri varovanju stvarstva. Pozvani smo, da smo luč in sol v današnjem svetu.

Za čas sv. Ludvika IX. so bila značilna številna krivoverstva (albižani, katari ...), kar ni tako zelo daleč od današnjega časa. Zato smo v tretji skupini iskali odgovore na sledeča vprašanja:

- ☞ Kako danes gledamo na različne ponudbe sodobne družbe, raznih skupin, ki se imajo za rešitelje, na različna privatna razodetja?
- ☞ V čem vidimo nov zagon za izražanje naše vere in kako razsvetljevati sodržavljane?
- ☞ Kako naj branimo pravi nauk Cerkve?

Poudarili smo pomembnost poznavanja nauka Cerkve, pomen odprtosti in pripravljenosti za pogovor, tudi z drugače mislečimi, vendar z jasnimi krščanskimi stališči in pripravljenostjo braniti zdravi nauk Cerkve. **Spodbujamo k vsakodnevni molitvi O vzvišeni in veličastni Bog, da bi ostala naša vera trdna in prava.**

Ob duhovni oporoki, ki jo je na smrtni postelji Ludvik IX. namenil svojemu sinu (glej okvirček), pa se je pogovor v četrti skupini vrtel okrog vprašanj:

- ☞ Kako izboljšati svet?
- ☞ Kaj lahko OFS svetu ponudi?

Zavedamo se, da lahko spreminjamo le sami sebe (ob premišljevanju Božje besede in odprtosti Svetemu Duhu ter Božji milosti). Posledično se zaradi tega spre-

minja svet okoli nas. Trudimo se bližnje sprejemati in jih ljubiti takšne, kakršni so. Seveda so besede pomembne, bi pa skupaj z apostolom Jakobom poudarili pomen dejanj: »Vendar bo kdo rekel: 'Ti imaš vero, jaz imam pa dela. Pokaži mi svojo vero brez del in jaz ti bom pokazal vero iz svojih del'« (Jak 2,18).

Zavedamo se, da mora OFS sodelovati pri vzgoji mladih, in predlagamo, da se pri tem bratje prvega reda, sestre in bratje OFS ter sestre iz drugega reda med seboj povežejo.

Ker na vsa vprašanja nismo našli dokončnih odgovorov, kaj šele receptov in ker želimo poudariti vrednost dialoga, izmenjave mnenj in skupnega iskanja, spodbujamo sestre in brate, da se (podobno kot smo se na duhovnem kapitlju) tudi po bratstvih ustavimo ob zgornjih vprašanjih

ter iščemo odgovore nanje, da bi skupaj gradili sodobni obraz OFS v svetu.

Ludvikova duhovna oporoka pa naj nam služi kot navodilo, ki se ga moramo držati tudi danes. V bratstvih jo poskušajmo prevesti v sodobno govorico.

25. aprila 2014 bomo začeli s praznovanjem Ludvikovega leta. Izkoristimo ponujeno priložnost, da svetnika bolje spoznamo in se krepimo ob njegovem zgledu tako družbene angažiranosti kot duhovne povezanosti s Kristusom. V pomoč za čim bolj kvalitetno praznovanje vam ponujamo nekaj konkretnih spodbud:

- ☞ napoved Ludvikovega leta na prvem srečanju KB v aprilu 2014;
- ☞ uporabimo molitev in litanije sv. Ludvika IX.;
- ☞ jesenska srečanja KB naj bodo na temo sv. Ludvika IX.;
- ☞ priprava in obhajanje tridnevne (ali osmine) na god sv. Ludvika IX. v avgustu v župniji, kjer je KB;
- ☞ v župniji damo na vidno mesto podobo svetega Ludvika IX. ter zloženko z osnovnimi informacijami (narejeno na višji ravni);
- ☞ duhovni asistent (ali kdo iz sveta bratstva) pošlje vsak mesec sestram in bratom pismo o sv. Ludviku IX.;

Vabilo

Veselite evangelija

Je bil Frančišek vesel? Kaj pa Klara?
11. maja 2014 od 16h do 18h pri frančiškanih na Viču v Ljubljani
Vabljeni vsi Frančiškovi bratje in sestre
Ne pozabite na sladko-slano dobroto in pijačo za druženje!

- ☞ za predstavitev življenja sv. Ludvika IX. uporabimo film o njem – v francoščini je tule: <http://www.youtube.com/watch?v=Jxy5rOzHGXg>;
 - ☞ predstavitev dela in spodbude z duhovnega kapitlja v Kančevcih na naslednjem srečanju KB;
 - ☞ pripravimo duhovne vaje ali duhovno obnovo na temo sv. Ludvika IX. ali se udeležimo duhovnih vaj, pripravljenih na višji ravni (leta 2015 bodo na temo sv. Ludvika IX.);
 - ☞ uporabimo napisano v duhovni spodbudi.
- Naj nas zgled svetega Ludvika IX. spremlja in bogati!

Mir in dobro!

Sestre in bratje, zbrani na duhovnem kapitlju

Hrepenenje po čebuli

Facebook, radio, TV, blogi mojih znancev ... skratka, ves medijski prostor je poln »jamranja«. Res, je gospodarska kriza, ampak, ali je res tako hudo? Zdi se mi, da je Slovenija vse bolj podobna izraelskemu ljudstvu, ki ga je Mojzes vodil skozi puščavo v obljubljeni deželo. Nadlegovali so voditelja, zakaj jih je odpeljal iz Egipta, kjer je bilo čisto »spodobno« – mesa in čebule je bilo v izobilju (pa čeprav so bili sužnji).

Priznam, verjetno sem glede razsežnosti sedanje krize in stiska vsaj malo »v vatki« – službo sem zaradi večnega povpraševanja dobil takoj, ljudje še kar pridno prispevajo za nas, tudi s streho nad glavo v glavnem ni težav. Zato morda komu tole moje pisanje utegne zaudarjati po sprenevedanju. Pa vendar, ko gledam ljudi okrog sebe, kar vidim, da se večinoma pritožujejo tisti, ki sploh ne živijo v kakšnem strašnem pomanjkanju. Tisti, ki jim je res hudo, pogosto namreč tako mahajo in plavajo, da bi se izklopali iz svoje stiske, da nimajo časa in energije za jadikovanje in protestiranje. Tisti pa, ki so se navadili sedeti križem rok v svojem ne preveč-ne premalo udobju, pa verjamem, da so se znašli v nezavidljivem položaju. Prosto po evangeliju: »Beračiti me je sram, delati se mi ne ljubi.« Torej je težava pogosto bolj v glavi kot pa v stvarnosti. Oziroma je velikokrat težava, kako sprejeti, da si ne morem privoščiti več istega standarda, kot sem si ga (po pameti ali pa ne) privoščil doslej. (Visok) standard je namreč postal v naši ljubki deželi pravica. In saj veste: pravic si pa že ne bomo dali vzeti. Prej, pred tridesetimi leti, so nas lepo zdresirali, da smo bili vsi zadovoljni, ko smo imeli vsi enako – nič. Vsi po vrsti smo (vsaj javno) prezirali zahodnjaški luksuz in materializem ter sanjarili

o ideologiji bratstva in enotnosti. Delo je bilo cenjeno kot prispevek k gradnji tega mogočnega sistema. Sistem je z nasilno izravnavo dosegal, da je večina državljanov živela na sprejemljivi meji preživetja in se ni kaj dosti spraševala, kako lepo bi bilo imeti več in živeti udobneje. Tudi zato, ker je bilo to nevarno.

Potem pa je vzcvetela ideja osamosvojitve. Ideja o uresničitvi nacionalnih sanj. Vse se je zdelo mogoče. Na drugi strani so skeptiki svarili, da bo vse skupaj ena velika polomija in da brez Jugoslavije ne bomo preživeli – ne bi bilo prav, da bi jih poslušali. Toda institucionalizirana revščina, ki smo jo tolkli pol stoletja, in ideje, ki jih je posadila v narod, se ne dajo kar tako izkoreniniti. Ideja, da moramo imeti vsi enako in da je bogastvo lahko pridobljeno samo na krivičen način. Ideja, da je oblast odgovorna za vse in da politika ureja vse razsežnosti javnega življenja. Ideja, da je pravilno razmišljati mogoče samo na en način.

Po drugi strani so idejo liberalizacije in osamosvojitve kot izjemno priložnost

zase videli okoriščevalci. Ob splošni politični neobglenosti so se dokopali do stolčkov (ali pa kar ohranili stolčke iz minulega sistema), ki so jim omogočili, da so popolnoma izmolzli slovensko gospodarstvo. Če prav razumem, so si sicer nagrabili precej denarja, ampak pretirane koristi od njega ne bodo imeli, sploh glede na njihovo povprečno starost – na ono stran pač težko kaj odneseš s seboj.

A še vedno, v desetih letih se je slovenski standard dvignil od balkanskega do spodobno primerljivo evropskega. Finančni standard namreč; duhovni, politični in vrednostni standard imajo pač precej večjo inercijo in bo žal sprememba trajala precej dlje. (Lahko celo mirno rečemo, da je komunizem sorazmerno dobro životaril ravno zaradi inercije duhovnih, političnih in etičnih standardov od prej – pa čeprav jih je s skrajno silo zatiral.) Vozimo se v boljših avtih kot večina Evrope, informacijsko smo dokaj primerljivi, imamo precej več nepremičnin v lasti kot marsikje ... je sicer res, da plače niso primerljive, a v marsičem tudi stroški niso. In sprememba standardov nujno narekuje tudi spremembo ekonomskih razmerij – cenejši brezžični mrežni usmernik stane toliko kot spodobnejše kosilo v restavraciji (pred petnajstimi leti je bilo verjetno razmerje 1:10). S povprečno plačo in nekaj iznajdljivosti (ali pa celo z malo več skromnosti in iznajdljivosti ter brez plače) se da pri nas kar solidno živeti, sploh če si pripravljen trdo delati. Je pa precej huje za tiste, ki nočejo ali ne morejo delati. Sploh če doživljajo, da imajo pravico živeti v istem standardu kot najbolj marljivi delavci. Ker tega nas je prejšnji sistem naučil: ni bilo važno, koliko in kako si delal, vedno so bili krivi drugi – ali celo ideje – in na koncu si spodobno prišel skozi.

Verjamem, da se zato delomrznežem kolca po prejšnjem sistemu. Saj, komu pa ne ustreza čisto sprejemljivo živeti in moleti cel dan vse štiri od sebe. Bega me edino to, da so takšni delomrzneži in drhal v sodobni družbi tako presneto glasni. In da se jim tako pogosto pridružijo tudi povsem spodobni delovni ljudje. Kakor v Živalski farmi: ovce blejajo, konj pridno vleče dalje, svinje pa se redijo naprej ...

Rešitev za naš položaj torej ni v linču tajkunov in popolni zamenjavi političnega aparata (ali celo sistema)(o, kako zelo zaudarjajo takšne ideje po revoluciji izpred sedemdesetih let). Sprejeti je pač treba, da sem za svoj standard odgovoren sam in ne (kakor v totalitarizmu) država. Da se astronomska plača direktorja bolj malo pozna pri sanaciji nekega velikega podjetja (izračunajte). In predvsem, da je pred nami vsaj še nekaj let »puščave«, preden bomo prispeli v obljubljeni deželo. Ki si jo moramo, v nasprotju s svetopisemskimi Izraelci, zgraditi čisto sami. In pri tem nam pritoževanje, obupavanje in zganjanje nostalgije pač ne pomaga. Vedeti moramo, da je resnično (torej tudi duhovno) samostojna Slovenija bolj projekt naših otrok kot nas. In z vsem srcem in vso dušo moramo delati zanj, da se je bodo nekoč veselili.

br. Jernej

Članek je bil pod naslovom že objavljen na <http://casnik.si>

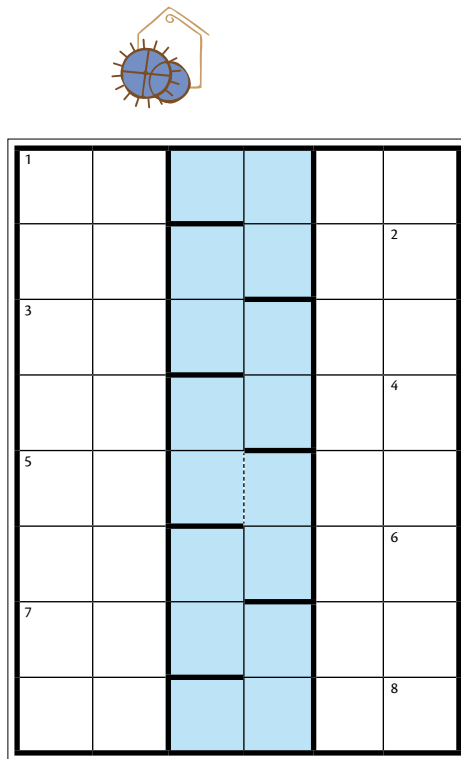

Nagradne serpentine

Poiščite 8 besed, ki jih zahtevajo opisi, in jih vpišite v polja tako, kot označujejo številke: prvo, tretjo, peto in sedmo besedo od leve proti desni, drugo, četrto, šesto in osmo besedo pa od desne proti levi. Ob pravilni rešitvi boste v tretjem in četrtem stolpcu od vrha navzdol in spet tako, kot tečejo serpentine, prebrali naslov apostolske spodbude (enciklike) papeža Frančiška.

1. transport, prevažanje, 2. ženska, ki se s kom pozna in ima z njim osebne stike, 3. začasni namestnik vladarja, 4. del knjižne omare, 5. bosansko-hercegovski igralec (Adem, 1927–1989), 6. pecivo iz kuhanega ali vzhajane testa v obliki številke osem, 7. visok cerkveni dostojanstvenik z vodstveno funkcijo, zlasti škof, opat, 8. živilo, pripravljeno za pitje;

sestavila
ga. Frančiška Pavlič

Pravilna rešitev iz prejšnje številke se glasi:

Velika noč Vstajenje

Na uredništvo smo prejeli 23 pravilnih odgovorov.
Hvala vam za vaš trud – in upamo, da vam je bilo v razvedrilo!

1. nagrada: **Lucija Anžlovar**, Ljubljana;
2. nagrada: **Timotej Zajec**, Ljubljana;
3. nagrada: **Stane Zoretič**, Kanal.

Čestitamo!

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Küzmičeva 6, 1000 Ljubljana), do 15. junija 2014. Čakajo vas naslednje nagrade:

1. nagrada: Milan Bizant, Med svetlobo in senco;
2. nagrada: Revija Magnificat;
3. nagrada: 3 kompleti razglednic Sončna pesem.

Javier Garrido

Rožice sv. Frančiška

na novo prebrane in premišljene (12)

XII. Kako je sveti Frančišek naložil bratu Maseju službo vratarja, miloščinarja in kuharja ter ga nato zaradi prošnje drugih bratov teh opravil oprostil

Da bi se brat Masej zaradi mnogih darov in milosti, ki mu jih je Bog dajal, ne prevzel, marveč da bi z njimi ponižno rasel od kreposti do kreposti, ga je hotel sveti Frančišek ponižati.

Ko je nekoč s svojimi tovariši, resnično svetimi, med katerimi je bil tudi omenjeni brat Masej, bival v nekem samotnem samostanu, reče nekega dne vpričo vseh tovarišev bratu Maseju: »O brat Masej, vsi ti tvoji tovariši imajo dar premišljevanja in molitve; ti pa imaš dar oznanjevanja božje besede ljudstvu v prid. Da bodo tedaj tile lažje premišljevali, hočem, da opravljaš službo vratarja. Jedel boš pred samostanskimi vrati, da one, ki obiščejo samostan, preden potrkajo, potolažiš s kako besedo o Bogu: tako ne bo treba nobenemu drugemu prihajati naproti. In to stori iz svete pokorščine!«

Tedaj je brat Masej potegnil kapuco in sklonil glavo ter ponižno sprejel in več dni izpolnjeval to zapoved, opravljajoč službo vratarja, miloščinarja in kuharja. Njegovim tovarišem, ki so bili od Boga razsvetljeni

možje, je pa kmalu začela vest očitati, ko so pomislili, da je brat Masej prav tako in še bolj popoln kakor oni in da je vendarle njemu naložena vsa skrb za samostan in ne njim. Zaradi tega so se dvignili vsi kot en mož in šli k svetemu očetu ter ga prosili, naj blagovoli ta opravila razdeliti med nje; zakaj vest jim nikakor ne dopušča, da bi brat Masej prenašal toliko napora.

Ko je sveti Frančišek to slišal, se je prepričal o njihovem dobrem nasvetu in je pritrdil njihovim željam. Poklical je brata Maseja in mu rekel: »Brat Masej, tvoji tovariši se želijo udeležiti opravil, ki sem ti jih odločil, zato hočem, da se te službe porazdelijo.« Pa pravi brat Masej z veliko ponižnostjo in potrpežljivostjo: »Oče, kar koli mi naložiš, celotno ali deloma, vse imam za od Boga dano.« Ko je sveti Frančišek videl ljubezen onih in ponižnost brata Maseja, jim je pričel čudežno govoriti o sveti ponižnosti, učeč jih, da moramo biti tem ponižnejši, čim več darov in milosti nam Bog da: zakaj brez ponižnosti Bog ne sprejme nobene kreposti. Po končani pridigi jim je razdelil opravila z veliko ljubeznijo.

V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.

2. Premišljevanje

Povezanost bratske ljubezni in osebne ponižnosti je odločilno merilo evangelijskega življenja. K temu pride še pokorščina. Ta se nanaša na osebno dogajanje in na ustanovo.

Nič pretirano ni domnevati, da so avtorji Rožic imeli pred očmi konkretno problematiko v redu.

Danes bi rekli, da je Masejeva veljava zlasti v tem, da koristi za rast kraljestva; Frančišek pa meni, da mu bo malo ponižnosti še bolj koristilo.

Običajno pozabljamo, da mora udejanjanje Kraljestva temeljiti na Očetovi volji. Kaj ni ravno v tem skrivnost Jezusovega življenja in poslanstva?

Mi bratom delimo službe v skladu z njihovimi sposobnostmi. Frančišek pa raje vidi neprilaščanje, da bi se lahko izmenjevala bratska ljubezen.

Vedno mi je pritegovalo pozornost osrednje mesto, ki ga ima v primerjavi z drugimi ustanovami v našem načrtu življenja bratstvo, in to celo na račun pastoralne učinkovitosti.

Zakaj bi molitev imela prvo mesto, saj nismo kontemplativen red? To mora biti v zvezi s čutom za bistveno, ki je tako jasen v tej knjigi.

V poglavju, ki smo ga prebrali, se rad zaustavljam pri Frančiškovem veselju, ko opazuje kreposti svojih bratov. Spominja me na Jezusa (Lk 10,17-24), ko se zahvaljuje Očetu, »ker je to skrilo modrim in učenim in dal spoznati malim.«

Se nadaljuje

*Posodobljeni prevod Alojzija Resa
pregledal in prevedel odmeve br. Miran Špelič.*

Novice iz Svete dežele

Februar 2014

Spletna stran o apostolskem potovanju papeža Frančiška v Sveto deželo

Ob podpori Zbora katoliških ordinarijev Svete dežele je nastala nova spletna stran, posvečena apostolskemu potovanju papeža Frančiška v Sveto deželo. Kot je znano, se bo sveti oče v Sveti deželi mudil od 24. do 26. maja letos, obiskal pa bo Jordanijo, Izrael in Palestino. Spletna stran o papeževem apostolskem potovanju, ki bo Frančiškovo drugo mednarodno potovanje, je v sedmih jezikih: poleg arabščine in hebrejščine so tu še italijanski, angleški, španski, portugalski in francoski jezik. Spletna stran nam ponuja informacije o razlogih za Frančiškovo potovanje. Najdemo tudi podatke o kristjanih v Sveti deželi, razmerah, v katerih se trenutno nahajajo, in pojavu velikega izseljevanja kristjanov iz Svete dežele. Predstavljene

so tudi krajevne Cerkve. Najpomembnejši dogodek bo nedvomno srečanje med papežem Frančiškom in carigrajskim patriarhom Bartolomejem I., ki bo obeležilo 50. obletnico srečanja med papežem Pavlom VI. in ekumenskim patriarhom Atenagorom. Spletna stran: <http://popefrancisholyland2014.lpj.org/>

Slovenski diakoni na romanju v Sveti deželi

Poročilo bogoslovca soboške škofije Zorana

Ko prebiramo knjigo Psalmov, velikokrat naletimo na omembo svetih krajev. V prvi vrsti je to Jeruzalem, potem pa še cela vrsta drugih. Prav tako opazimo, da so evangelijski neprestano povezani z različnimi kraji.

Vsaka generacija bogoslovcev šestega letnika ima priložnost, da svoj študij teologije »oplemeniti« z lastnim izkustvom, ki ga na poseben način pusti obisk teh svetih krajev. Letos je bilo to izkustvo ponujeno šestim diakonom – letošnjim

novomašnikom, ki smo se na to dolgo in zanimivo pot odpravili od 16. februarja, do 1. marca 2014. Vsak izmed nas je na svoj način doživel kraje, ki so povezani z našim odrešenjem; vsakdo pa potrjuje, da je obisk Svete dežele edinstveno doživetje. Vsekakor je potrebno poudariti, da bi brez p. Petra Lavriha ostala marsikatera vrata zaprta in kraji neraziskani. Izvirne so bile številne razlage g. škofa Jurija Bizjaka, ki nam je iz globin svojega znanja osvetljeval posamezne dogodke iz odrešitjske zgodovine.

»Peti evangelij«, Jezusova zemeljska domovina ali kraji, kjer se je Beseda učlovečila, prevzame vsakega človeka. Že samo dejstvo, da imaš pred seboj pogled, ki ga je pred tabo zrl Jezusovo oko, te navda z globokim spoštovanjem. Diakoni, ki smo poromali v Sveto deželo, smo resnično zelo veseli in hvaležni Bogu in dobrim ljudem, da smo smeli doživeti besede psalmista: »Hitro smo stopili in že smo tukaj, pri vhodu v mesto Jeruzalem.«

Marec 2014

Geslo papeževega obiska Svete dežele: »Da bi bili vsi eno«

Geslo letošnjega papeževega obiska Svete dežele so izbrali škofje iz Svete dežele. Določili so tudi znak srečanja, ki ponazarja sv. Petra in sv. Andreja v objemu. Bila sta prva dva učenca, ki ju je v Galileji poklical Jezus. Sv. Peter je zavetnik Cerkve v Rimu, sv. Andreja

pa zavetnik Cerkve v Carigradu. Znak tako simbolizira srečanje med papežem Frančiškom in grškopravoslavnim patriarhom Bartolomejem. Apostola sta upodobljena v barki, ki predstavlja Cerkve. Jambor je Jezusov križ, jadra pa so razpeta v vetru Svetega Duha, ki usmerja barko po morjih sveta. Poziv k edinstvi kristjanov je sporočilo, namenjeno vsemu človeštvu, so prepričani škofje v Sveti deželi. Je pa tudi povabilo, naj se presežejo vsa nesoglasja preteklosti, da bi se podali v prihodnost pravičnosti, miru in sprave.

Bosna in Hercegovina in Hrvaška počašeni v Getsemaniju

Bratje Pavel, Antun in Jakov Branković, kristjani in vitezi jeruzalemskega Božjega groba, rojeni blizu Sarajeva v bogati družini, so prišli leta 1681 na pobudo fra Marka Anđela kot romarji v Sveto deželo. Kot državljani otomanskega imperija (iz Bosne-Saraj) z dobrim znanjem turškega jezika so uspeli 12. maja 1681 od verskih oblasti (Waqfm)

kupiti nekaj zemlje – vrt Getsemani z ruševinami bizantinske cerkve, nad katero stoji današnja Bazilika narodov. To zemljišče so podarili frančiškonom, varuhom svetih krajev.

V soboto, 29. marca 2014, 333 let po dogodku, je skupina romarjev iz Bosne in Hercegovine in Hrvaške obudila spomin na ta plemeniti in dragoceni dar. Kardinal Vinko Puljić, vojaški škof mons. Tomo Vukšić in frančiškanski provincial p. Lovro Gavran, nuncij mons. Giuseppe Lazzarotto in kustos Svete dežele p. Pierbattista Pizzaballa so somaševali skupaj s številnimi hrvaškimi duhovniki, ki delujejo v Kustodiji Svete dežele, in tistimi ki so

prišli kot romarji – bilo je okoli 20 duhovnikov. Navzočih je bilo tudi okrog 200 romarjev iz BiH in Hrvaške.

Po sveti maši v Baziliki so slovesno odkrili spominsko ploščo. Ob tem je kustos Svete dežele p. Pierbattista Pizziballa spomnil, da

sta Sarajevo in Jeruzalem sestrski mesti, ki sta skozi stoletja delila isto usodo in podobno versko pestrost svojih prebivalcev; bili sta del istega otomanskega cesarstva, pa jima je vseeno Cerkev uspela ohraniti krščanski značaj.

Na plošči piše latinsko, hrvaško in angleško: »Hrvati, Pavao, Antun in Jakov – kristjani iz Sarajeva, vitezi jeruzalemskega Božjega groba, so leta Gospodovega 1681 kupili Getsemanski vrt in ga darovali frančiškanom.«

April 2014

Marta in Claudia in trije meseci dobrodelnega dela v Betlehemu

Pričevanje Marte in Claudie, dveh mladih Italijank, ob sklepu njenega prostovoljnega dela z otroki, mladimi, starejšimi in invalidi iz Betlehema

Ko sva prejeli diplomu iz socialne psihologije, je bila najina želja, da bi služili kot prostovoljki z upanjem, da bi lahko dali drugim del sebe in svoja znanja, hkrati pa se tudi učili od njih. Zato sva začeli raziskovati različna združenja, kar naju je pripeljalo do ATS pro Terra Sancta.

Ker se združenje osredotoča na **varstvo in skrb za skupnosti v Sveti deželi in na celotnem Bližnjem vzhodu**, sva konec januarja odpotovali v Betlehem, pripravljeni in radovedni, vendar pa tudi s kančkom strahu, kaj bova videli in doživeli.

Najino prostovoljno delo je obsegalo delo v vrtcu v **Società Antoniana v Betlehemu**, v **Terra Sancta College** (šola), občasno pa tudi pomoč v dnevnem **centru** za starejše, ki ga vodi **ista organizacija** in kjer sva tudi bivali, in nazadnje v **Hogar Niño Dios**, domu za otroke s posebnimi potrebami. V vseh teh ustanovah so naju toplo sprejeli in srečali sva veliko fantastičnih ljudi, prepolnih prijaznosti ... težko, če ne že nemogoče, je reči, koliko sva jih srečali.

V vrtcu sva si zastavili nalogo, da izvedeva projekt rekreativnih dejavnosti

na temo barv. Po malo grobem začetku sva vzpostavili nekaj organiziranih trenutkov, ki so potem postali del rutine tako otrok kot tudi vzgojiteljev.

Načrtovanje izobraževalnih dejavnosti za otroke te starosti – tri leta ali manj – je običajno prezrto in pred osnovnošolsko starostjo ni predvideno. Ker sva na fakulteti poslušali predmet razvojna psihologija in sva imeli izkušnje v poletnih taborih za otroke in najstnike, sva ta pridobljena znanja poskusili čim bolj izkoristiti. Otroci so bili čudoviti in so pokazali veliko sposobnost za učenje: in to je tisto, kar sva skušali doseči! In nikoli ne bova pozabili izrazov zadovoljstva na njihovih obrazih, ko so izpolnili različne naloge.

Kar zadeva najino delo v šoli Terra Sancta, ki ima osnovnošolske in srednješolske razrede, sva delali skupaj z učitelji italijanščine pri njihovem pouku. Še posebej sva se osredotočili na delo s starejšimi otroki, ki sva jih skušali vključiti v pogovor. Za te palestinske mlade lahko znanje tega jezika pomeni priložnost za njihov prihodnji študij, delo in življenje.

Ure, ki sva jih preživeli v centru za dnevno oskrbo starejših, so nama po-

magale razumeti, kako močna je njihova želja po življenju, po tem, da bi počeli razne stvari in da bi klepetali. Tudi ob vseh njihovih fizičnih in psihičnih težavah njihovo veselje biti z drugimi ni zmanjšano. Ustanova ima zelo dober začetek, vendar je bistvenega pomena vključevanje prostovoljcev, ki prinašajo spodbudo za nove dejavnosti.

Uspelo pa nama je tudi biti prosti več popoldnevov in pomagati v Hogar Niño Dios, ki je dom za otroke in odrasle z motnjami v telesnem in duševnem razvoju. Pomoč ljudem v tem dobro vzdrževanem domu, v katerem biva približno 20 varovancev, pomeni, da so deležni nege in ljubezni, ki ju lahko najdemo v vsaki družini, in seveda, ko ste nekaj časa tukaj, imate občutek, kot da ste doma.

V vseh teh strukturah obstaja potreba po odgovornih in aktivnih ljudeh, na katere je moč računati in ki so pripravljeni služiti tistim, ki so v večji stiski, saj ima vsak od nas vedno kaj ponuditi. In potem lahko vsakdo prispeva od daleč in podpira to dobrodelnost.

V času najinega bivanja tam so se razvijali odnosi ljubezni, spoštovanja in hvaležnosti, vezi, ki jih bova za vedno nosili s seboj in ki so resnično najbolj pomembna nagrada. Nikoli ne bova pozabili izkušenj, pridobljenih v tej deželi.

»Delo v teku« v gostišču Sabastiya

Dela za **razširitev gostišča pri Centru za mozaike Jeriho v vasi Sabastiya se nadaljujejo**, kar omogoča podpora Belgijskega razvojnega sodelovanja. Novi objekt bo vključeval dve spalnici, ki sta že končani, poleg še treh, ki bodo nared v nekaj mesecih, kar omogoča podpora ATS pro Terra Sancta, pa tudi izgradnjo kuhinje, ki bo v uporabi gostov. Po zaključku del bo kapaciteta gostišča deset postelj.

Namen del, ki jih izvajajo lokalni delavci, je ohranjanje in krepitev značilnosti tamkajšnje tipične arhitekture, hkrati pa tudi posodobitev objekta. Izdelava celo najmanjših podrobnosti pomeni, da so sobe udobne in prijetne, ker je vse zasnovano tako, da se zliiva z okolico in ponuja preprostost bivanja ter ohranjanje stika z realnostjo vasi. Na primer, pri zajtrku lahko uživate okusne marmelade, ki jih pripravljajo vaške žene in so narejene iz sadja, pridelanega na okoliškem podežlju.

Nadaljnja širitev gostišča izraža željo po **povečanju števila romarjev in obiskovalcev te prelepe vasi**, ki je bogata z zgodovinskimi, umetniškimi in arheološkimi lepotami, kar jim bo omogočilo neposreden stik z mladimi, ženami in tamkajšnjimi prebivalci, ki sodelujejo pri projektu.

Zbral in uredil br. Boštjan Horvat

»... stali smo na stopnicah, na katerih je stal Gospod, in navdajalo nas je veselje!«

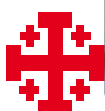
Itinerarium Egeriae (Egerijin potopis)

Z Milanskim ediktom, dogovorom med cesarjema Konstantinom in Licinijem z dne 13. junija 313, ki je priznal »kristjanom in vsem ostalim pravico do katere koli vere hočejo,« se je začelo veliko potovanje kristjanov proti vzhodu. Obiskovali so kraje Gospodovega življenja, delovanja, smrti in vstajenja, kraje, ki so bili znani iz Svetega pisma. Posebno po letu 326, ko je cesarica Helena po naročilu svojega sina Konstantina odšla na tisto potovanje v Sveto deželo, ki se povezuje z najdenjem Kristusovega križa pri cerkvi Božjega groba, se je v vernikih še okrepilo hrepenenje, da bi obiskali mesta odrešenja na Bližnjem vzhodu, zlasti da bi videli in počastili sveti križ v Jeruzalemu.

Romarica Egerija

Mednje spada tudi romarica, katere potopis je leta 1884 našel italijanski znanstvenik Gamarrini v nekem samostanu v Arezzu v rokopisu iz 11. stoletja z Monte Cassina. Besedilo – žal le nepopolno ohranjeno – je dragocen, dotlej nepoznan potopis v latinščini, ki opisuje romanje pobožne, verjetno plemiške gospe v Palestino in Konstantinopol v poznem 4. stoletju. Sâmo besedilo, katerega začetek in konec se nista ohranila, ne pove ničesar o imenu avtorice. Vendar menih Valerij iz Bierza v severozahodni Španiji v nekem pismu okoli leta 395 opisuje kot svetel zgled verski pogum neke romarice. Njegov opis njenega romanja se opazno ujema z opisom v potopisu iz 4. stoletja, ki so ga našli v Arezzu. Tako so avtorico lahko identificirali kot Egerijo ali Eterijo. Vendar je glede tega rokopisno izročilo v precej bornih virih zelo različno. Ime je izpričano v različnih variantah, od katerih pa je Egerija najverjetnejša. Najbrž gre za pobožno, plemiško gospo,

Puščava Sinaj z goro Horeb

Gora Nebo v današnji Jordaniji

verjetno redovnico, morda opatinjo, ki poroča svojim »sestram« o doživetjih na romanju v svete kraje, ki jo je popeljal po cestah v Egiptu in Palestini. Valerij jo v svojem pismu označuje kot »devico v zboru svetih devic«, iz česar bi se dalo sklepati, da bi bila Egerija lahko doma v njegovi domovini Galiciji.

V Jeruzalemu, cilju in vrhuncu svojega romanja, opisuje predvsem bogoslužja na svetih krajih, pri katerih obhajanju je sodelovala, in pripoveduje o liturgičnih običajih, ki so ji bili neznani. Njen potopis se odlikuje po radostnem pripovedovanju in veselju, da lahko z lastnimi očmi vidi kraje odrešenja. Belgijski zgodovinar Dom Morin romarico Egerijo z nekoliko humorna primerja udeleženki izobraževalnih potovanj v petdesetih letih prej-

šnjega stoletja, ki jo je gnala nenasitna radovednost in velika želja po izobrazbi ter je hotela vse videti in predvsem dobiti čim več razlag. Za Egerijo se zdi, da ni imela dosti smisla za umetnost, vsekakor ji je bila posvetna kultura precej tuja. Zanimajo jo le duhovne stvari. Tako navdušeno opisuje sijaj jeruzalemskega bogoslužja in okrasitve cerkva. Egerija se odlikuje tudi po globokem poznavanju Svetega pisma, zlasti Stare zaveze, vendar njeno spoštovanje do zunanjih izrazov svetega ostaja v prijetnih – skoraj sodobnih – mejah.

Postaje romanja

Iz besedila se lahko kot čas romanja izpeljejo leta od 381 do 384. Egerija

veselo pripoveduje o svojih dolгих pohodih po puščavi, poroča o srečanjih z menihi v samotiščih, navaja svoje pogovore s škofi mest, kjer je bivala, in opisuje razkošne bogoslužne obrede, ki so jih obhajali v Jeruzalemu po škofom Cirilom (umrl 386).

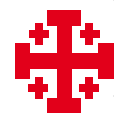
Egerijino pot je deloma mogoče rekonstruirati na osnovi besedila njenega potopisa. Potekala je prek Konstantinopla v Jeruzalem, od koder je odhajala na daljše izlete v Egipt, ki ga je obiskala dvakrat, do gore Sinaj in gore Nebo, v južni Egipt in Idumejo, deželo svetopisemskega trpina Joba, ter v Aleksandrijo. Obiskala je tudi svetopisemske kraje v svetopisemski pokrajini Gošen, v Jordaniji in južni Siriji. Na povratku

Cerkov Božjega groba

je iz Antiohije skočila še v Mezopotamijo po sledeh očaka Abrahama in se verjetno leta 384 prek Tarza, rojstnega kraja svetega Pavla, in Selevkije vrnila v Konstantinopol. Od tam je poslala svoje romarsko poročilo sestrām v domovini. Se ji pa ni nič kaj mudilo, da bi se vrnila k svojim sestrām.

Cerkov Eleona na Oljski gori

Stopnice in kamni v Tabgi

Bogoslužje v Jeruzalemu v 4. stoletju

Itinerarium Egeriae (Egerijin potopis) je eden najpomembnejših virov, kakšno je bilo bogoslužje v Jeruzalemu v 4. stoletju, in vsebuje bogastvo podatkov o zgodovini pobožnosti v Sveti deželi. Iz podrobnih opisov bogoslužnih praznovanj, kakor jih je zapisala Egerija proti koncu 4. stoletja, lahko tudi zaslutimo, kako so bila zgrajena najpomembnejša svetišča, in si jih skupaj s pomočjo drugih virov živo predstavljamo. Tako imamo danes predstavo o liturgičnem življenju in opremljenosti cerkva, ki jih je Konstantin

po letu 313 dal zgraditi v Jeruzalemu in Betlehemu: romarski objekti na Kristusovem grobu in Golgoti; svetišče na gori Sion z dvorano zadnje večerje in zgornjim prostorom binkoštnega dogodka; svetopisemska mesta na Oljski gori z mestom vnebohoda in mesti v Getsemaniju ter bazilika Eleona (na njenih razvalinah stoji današnja cerkev očenaša), ki je bila zgrajena nad votlino, ki so jo v Egerijinem času častili enako kot votlino Rojstva v Betlehemu in mesto Svetega groba. V okolici Jeruzalema pa Egerija opiše zgradbe in funkcije nekaterih drugih svetišč. Med njimi je najpomembnejša Konstantinova bazilika na kraju Gospodovega rojstva v Betlehemu. Obsežen atrij, pet ladij in velikost jo označujejo kot sestrsko cerkev »velike cerkve« Božjega groba. Tam obhaja Egerija očarujoča bogoslužja praznika epifanije (6. januar) in 40. dan po vstajenju, Kristusov vnebohod, ki se ji zdi nekaj, kar je vredno posebne omembe. V Betaniji se romarica udeleži nočnega bdenja pred cvetno nedeljo, potem ko je obiskala obe svetišči, Lazarjev grob in kraj srečanja z Marto.

V Egerijinih poročilih se odvije pred nami liturgično leto, kakršno je bilo v času Cirila Jeruzalemskega: epifanija, ki še ni bila ločena od božiča, praznovanje Jezusovega darovanja v templju na 40. dan (svečnica); postni čas s svojimi velikimi bogoslužji v območju krsta: bogoslužja velikega tedna, ki so natančno opisana; velika noč in njena osmina s škofovimi katehezami, namenjenimi novokrščencem; Kristusov vnebohod z obredom, ki skoraj nima povezave z vstajenjem, ampak bolj z rojstvom v Betlehemu. Končno 50. dan po veliki noči, binkošti, pri katerih se prihod Svetega Duha povezuje s skrivnostjo

Kristusovega vnebohoda, in praznovanje posvečenja cerkva (žegnanje) v septembru. Tu se konča rokopis, katerega konec se je izgubil.

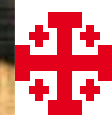
Osnovna značilnost jeruzalemske liturgije v Egerijinem romarskem potopisu je njena stroga zgodovinskost. Gre za zgodovinsko obnovitev, spominjanje dogodka iz svete zgodovine, ki je povezan z določenim krajem. To je tako pomembno, da se Egerija ne naveliča vedno znova poudarjati, da so bogoslužna besedila natančno prilagojena kraju in času. Prav ta temeljna značilnost jeruzalemske liturgije živi še danes v običaju, ki ga je papež Pavl VI. po svojem romanju v Sveto deželo leta 1964 potrdil in odobril, da se namreč na svetih krajih v Sveti deželi z redkimi

izjemami uporabljajo besedila, ki so prilagojena vsakokratnemu kraju.

»... stali smo na stopnicah, na katerih je stal Gospod, in navdajalo nas je veselje,« piše Egerija v svojem romarskem poročilu. To je eno redkih mest v besedilu, ko lahko zaslutimo njeno čustveno ganjenost ob srečanju s kraji odrešenja. Čeprav Egerija v glavnem ne piše o svojih osebnih vtisih, pa je vendarle – zlasti v svojem poročilu o obredih – pokazala, kako globoko verniki na samih krajih, uro za uro, soizvršujejo dogodke zgodovine odrešenja v bogoslužju, ki ga obhajajo, in jih hkrati sami doživljajo. Zato je *Itinerarium Egeriae* tudi več kot tisoč petsto let po svojem nastanku branje, ki se človeka dotakne.

Iz revije Im Land des Herrn prevedla Vera Lamut

Sinagoga v Korazimu

80-letniki v letu 2014

Vsako leto imamo nov razlog, da nazdravimo. Tudi letos stopajo v krog slavlencev naši 80-letniki. Nazdravili jim bomo na občnem zboru, ki bo 10. maja 2014, in dobili bodo jubilejne plakete. Obveznost plačevanja članarine bo prenehala, ne bo pa prepovedana. Slavlenci si pridobijo nov status: častni člani društva.

Na zdrava in blagoslovljena leta!

P. Peter

Valentin Zorko	7. 1. 1934
Franc Brumec	16. 1. 1934
Zora-Neža Plavc	31. 1. 1934
Katarina Kristan	20. 4. 1934
Rezka Hočevár	4. 5. 1934
Primož Cevc	13. 5. 1934
Franc Maksimilijan Hribar	15. 5. 1934
Vida Trstenjak	23. 5. 1934
Alojz Bratina	3. 6. 1934
Marija Gogala	21. 8. 1934
Desanka Filipović	26. 8. 1934
Egidija Vindšnurer	12. 9. 1934
Marija Šparemblek	11. 10. 1934
Jože Jelenec	2. 11. 1934
Andrej Zega	21. 11. 1934
Frančiška Ogrinec	1. 12. 1934
Cvetko Bužinel	10. 12. 1934

Darovi za Sveto deželo od 27. 2. 2014 do 1. 4. 2014

5 €	Bojc Tomaž
7 €	Pirtovšek Alenka
10 €	Bastarda Mirjam
10 €	Golob Vera
10 €	Hrčič Majda
10 €	Salobir Cvetka
10 €	Urancar Marija
15 €	Radovanovič Iva
20 €	Babič Marija
20 €	Burja Vladislava
20 €	Crevatin Adrijana
20 €	Dekleva Bruna
20 €	Irgolič Rozalija
20 €	Prešeren Janez
20 €	Stanonik Miro in Milena
20 €	Torkar Ana
20 €	Založnik Danica
30 €	Dolšak Stanislav
30 €	Janša Peter
30 €	Šavli Marija
30 €	Šumer Marija
40 €	Krasna Sandi
50 €	Beravs Nika
60 €	Ozbič Ana
100 €	Poljšak Alenka
200 €	Godina Karolina

Bog povrni!

Uredila Mojca Sojer

Romanje v Fatimo – Portugalska in Santiago – Španija

11. – 17. septembra 2014
z letalom in avtobusom, 7 dni/6 noči

Poleg tega še:
Batalha, Alcobaça, Coimbra in Lizbona

UDELEŽITE SE ENKRATNEGA ROMANJA, KJER SO TRIJE VELIKI CILJI: FATIMSKA MARIJA, SV. ANTON PADOVANSKI V COIMBRI IN V LIZBONI, SV. JAKOB V KOMPOSTELI.

PROGRAM:

1. dan, četrtek, 11. sept.: ob 7h sv. maša na Viču (Ljubljana, Tržaška 85), nato avtobusni prevoz v Benetke, polet v Lizbono, nadaljevanje vožnje v Fatimo, večerja, namestitev, rožni venec in procesija.

2. dan, petek, 12. sept.: FATIMA, sv. maša, čas za osebno pobožnost ali obisk dveh svetišč v Batalhi in Alcobači in obmorskega mesta Nazare, večerja in procesija.

3. dan, sobota, 13. sept.: FATIMA – spoznavanje največjega Marijinega svetišča na Iberskem polotoku. Popoldne križev pot v naravi in obisk rojstne vasi fatimskih vidcev. Večerja, večerna pobožnost in procesija, prenočevanje v Fatimi.

4. dan, nedelja, 14. sept.: Proti Santiagu, vožnja do Coimbre, obisk groba sv. Elizabete Portugalske, cerkve Santo Antonio Dos Olivais (sv. Anton), sv. maša, nadaljevanje vožnje do Santiaga, namestitev za dve noči, večerja.

5. dan, ponedeljek, 15. sept.: Na cilju evropske kulturne poti »Camino de Santiago«, obisk svetišča sv. Jakoba, romarska

sv. maša. Popoldne izlet do Finisterre. Večer v Santiagu, večerja, prenočevanje.

6. dan, torek, 16. sept.: Vrnitev v Fatimo s postanki v Bragi, svetišču Buon Gesù in v Portu, stolnica, mesto vina portovca, Namestitev v Fatimi, večerja, rožni venec.

7. dan, sredo, 17. sept.: Dan za Lizbono. Zjutraj slovo od Fatime, ogled znamenitosti Lizbone, obisk rojstne hiše sv. Antona Padovanskega, sv. maša, spomenik Kristusu Kralju, samostan sv. Hieronima, četrt Alfama, popoldne odhod na letališče in polet v Benetke. Avtobusni prevoz v Ljubljano, nekaj po polnoči.

CENA ROMANJA: 795 EUR (za član, za ostale 10 % več). V ceno je vračunano: avtobusni prevoz iz Ljubljane na letališče in nazaj, letalski prevoz, avtobusni prevozi na Portugalskem in v Španiji, hotelske namestitve s polpenziji, vodstvo. VSTOPNINE niso vključene. Doplačilo za enoposteljno sobo 120 EUR. V ceno ni vračunano: napitnine za šoferje in osebje 15€.

ZGODNJA PRIJAVA S PLAČILOM PRVEGA DELA (400 EUR) DO 1. MAJA 2014 – 40 EUR POPUSTA! PRIJAVE SPREJEMAMO TAKOJ oz. najpozneje do 1. avgusta 2014. Kasneje le, če bo še prostor.

S SEBOJ POTREBUJETE VELJAVEN OSEBNI DOKUMENT. Zavarovanje Elvia je vključeno.

PRVI DEL PLAČILA OB PRIJAVI JE 400 EUR.

Romanje vodi
p. Peter

Romanje skozi nekdanjo Habsburško monarhijo: Ogrska, Transilvanija, Bukovina, Ukrajina, Poljska

Od 28. maja do 5. junija 2014
avtobus, 9 dni/8 noči

Namen romanja je odkriti bisere naše nekdanje skupne države Avstro-Ogrske in delež našega slovanskega sveta v njej: vzhodna Madžarska, Transilvanija, Bukovina, zahodna Ukrajina, Krakov – mesto svetnika Janeza Pavla II., njegovo novo svetišče v Krakovu in sklep v nekdanjem taborišču Auschwitz-Birkenau.

PROGRAM:

1. dan, sredo, 28. 5.: ob 6.00 ZJU-TRAJ izpred cerkve na Viču odhod proti Madžarski vse do božjepotnega svetišča MARIPOCS s čudodelno ikono. Svetišče vodijo grkokatoličani. Sv. maša, namestitev, večerja.

2. dan, 29. 5., VNEBOHOD: jutranja sv. maša in odhod proti Transilvaniji v Romuniji, (Dorolt), mimo Satu Mare do Saparanta, do »veselega pokopališča«. Ljudski umetnik Stoan Ioan Patras je tu poslikal okrog 300 nagrobnih križev v naivnem slogu. Ljudska vernost pokrajine Maramureš in običaji. Maramureš kot stara romunska pokrajina je »raj lesarstva« Vožnja po dolini Viseu do Viseu de Sus, namestitev, večerja.

3. dan, 30. 5.: Viseu de Sus-Bogdan Voda-Barsana-Sarbi-Desesti. Ob obrežju rek Izza in Mara se zdi, kakor da je čas zaspal in pozabil teči. Civilizacija lesa je v stoletjih dala močan pečat po-

krajini: »Les je življenje, življenje je les«! Cerkve in portali hiš so cvet ljudskega ustvarjanja v lesu. Ogled dveh tipičnih cerkva Borsana in Bogdan Voda. Naslednji postanek bo v vasi Sarbi, še vse po starem. 7 let so obnavljali stare žage, parno vleko za les po železnici. Naprej v Desesti, ogled cerkvene poslikave, sv. maša in nazaj v Viseu de Sus, večerja.

4. dan, 31. 5.: v Ukrajino: Mukačevo in Užgorod. Po zajtrku vožnje preko Halmeu v Ukrajino v Mukačevo. Ogled mesta: Nikolajev samostan, »bele palače« grofov Schoenborn, obisk gradu »Palanok«, veličastne zgradbe 14.-17. stoletja, biser evropske grajske gradnje, vzpetina je vulkanskega izvora, imenovana »Zamkovaja Gora«, sv. maša, prihod v Užgorod, namestitev, večerja.

5. dan, 1. 6.: Užgorod – Ternopil. Ogled mesta Užgorod: grad iz 13. stoletja, najstarejša zgradba v Zakarpatih, Chrestowozdwizhynska cerkev (17. stol.), Nikolajevska (13. stol.), ogled muzeja na prostem, sv. maša, vožnja do Ternopila, namestitev, večerja.

6. dan, 2. 6.: Ternopil-Zarvanica-Lviv. Sv. maša, odhod v Zarvanico, najbolj znano romarsko središče grkokatolikov.

Čudotvorna ikona Bogorodice, zdravilni studenec, kjer se je Marija prikazala menihu, in rešitev pred mongolsko-tatarskim zavojevanjem. Nadaljevanje vožnje v Lviv, ogled mesta in cerkva, opere itd. Namestitev in večerja.

7. dan, 3. 6.: Lviv – Krakov. Vstop na Poljsko, vožnja do Krakova, obisk Cerkve božjega usmiljenja in nove cerkve sv. Janeza Pavla II. Namestitev, večerja.

8. dan, 4. 6.: Auschwitz - Birkenau. Romanje na kraj mučencev in mučenk, sv. maša, obisk muzeja, povratek nazaj v Krakov, večerni sprehod po mestu, večerja, nočitev.

9. dan, 5. 6.: zgodnji odhod proti domu skozi Češko mimo Dunaja; sklepna sv. maša v Mariboru v Baziliki Matere Milosti.

CENA ROMANJA: pri udeležbi nad 40 romarjev: 695,00 EUR (članska),

če je manj romarjev pa 745,00 EUR (članska). Vključuje: celotno avtobusno vožnjo, namestitev v hotelih s polpenzionom (zajtrk in večerja), vstopnine, ki so navedene v programu, nezgodno zavarovanje ELVIA. Enoposteljna soba 180,00 EUR, napitnine 20,00 EUR.

PRIJAVA JE SPREJETA, ko je poravnani prvi del: 300,00 EUR, ostalo do 15. maja 2014. Prijave sprejemamo takoj oz. do zasedbe mest v avtobusu.

Vodstvo romanja:
prof. dr. Anton Štrukelj in p. Peter

DRUŠTVO PRIJATELJEV SVETE DEŽELE
V SLOVENIJI

TRŽAŠKA 85, SLO - 1000 LJUBLJANA,
REPUBLIKA SLOVENIJA

TEL.: +386 (0)1.24.44.250,

FAX.: +386 (0)1.24.44.251;

GSM: 041.669.134

HTTP://WWW.SVETA-DEZELA.SI

E-MAIL: KOMISARIAT@RKC.SI

TRR: 05100-8010149684

ID.DDV: SI67460607 (DAVČNI ZAVEZANEC)

Vicaria S. Crucis Bosnae Croatiae

1514 **500** 2014

Slovenska frančiškanska provinca sv. Križa

Napoved dogodkov ob

500-LETNICI FRANČIŠKANSKE PROVINCE SV. KRIŽA

✂ Foto razstava Janeza Kotarja

Frančiškanski samostani na Slovenskem fotografirani iz zraka
Razstava potuje po vseh samostanih

✂ Romanje v Assisi

je bilo od 1. do 4. maja 2014.

✂ Simpozij ob 500-letnici

11. september 2014, Trsat

12. in 13. september 2014,

Ljubljana - Tromostovje

✂ P. Hugolin Sattner

Prvi slovenski oratorij

Assumptio Beatae Mariae Virginis

(Vnebovzetje Blažene Device Marije)

12. september 2014 v frančiškanski cerkvi v Ljubljani

13. september 2014 v baziliki na Sveti Gori pri Novi Gorici

✂ Slovesna maša ob 500-letnici

14. september 2014 ob 16.00, Ljubljana - Šiška

✂ Koncert del frančiškanskih skladateljev

4. oktober 2014 ob 20.00, Ljubljana - Tromostovje

